

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УСТАНОВА „ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР БЕОГРАД“

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
Р.Ј. „ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ“
ЗА 2022. ГОДИНУ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ

Установа: Геронтолошки центар Београд
Место (општина/град): Земун, Београд
Година оснивања: 1986.
Директор: Срђан Димитријевић
Руководилац Р.Ј: Милош Минић
E-mail: office@ugcb.rs
Адреса и пош. број: Марије Бурсаћ бр.49, 11080
Телефони/факс: 011/2695-605, 011/2604-928

1. ОПШТИ ПРИКАЗ

1.1. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Радна јединица "Дневни центри и клубови за старије" конципирана је тако да делатност пружања дневних услуга у заједници интегрално обавља на територији града Београда¹. Делатност Р.Ј. „Дневни центри и клубови за старије“ обавља се преко служби Р.Ј.: Службе клупске мреже и Службе „помоћ у кући“.

На основу члана 3. став 2. Правилника о организацији и систематизацији послова број 04063-288 од 31.01.2019.године, Установе Геронтолошки центар Београд, руководиоца пружаоца услуге у заједници руководи и координира радом свих служби радне јединице.

Координација стручног рада врши се на нивоу стручног тима Службе клупске мреже и стручног тима Службе „помоћ у кући“. На нивоу стручних тимова организационих делова Р.Ј. води се јединствена матична евиденција и документација о корисницима.

Руководилац Р.Ј. „Дневни центри и клубови за старије“ је Милош Минић.

1.2. ФИНАНСИРАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Финансирање основне делатности Р.Ј. „Дневни центри и клубови за старије“ врши се из буџета Секретаријата за социјалну заштиту града Београда путем директних месечних анuitета на рачун Геронтолошког центра Београд.

Правилник о мерилима и критеријумима за учешће корисника и његових сродника обавезних на издржавање у трошковима помоћи у кући и дневног боравка, дневног боравка, персоналне асистенције, привременог смештаја и становања уз подршку („Сл. лист града Београда“ бр. 39/2007, 2/2012, 61/2016) одређује партиципативно учешће корисника и њихових сродника у неким од дневних услуга у заједници.

Пружање услуге помоћи у кући реализовано је на основу решења одељења Градског центра за социјални рад признавањем права на регресирану цену услуге од 26,00 динара по сату. На основу спроведеног истраживања² из 2014. године утврђено је да партиципативно учешће корисника услуга помоћи у кући чини свега **6,1** % економске цене услуге. Установа је од 2011. године подносила захтев за усклађивање цене сата услуге помоћ у кући, као и цене obroка.

Финансијска средства која су 2022.године одобрена на терет буџета града Београда, за рад Р.Ј. „Дневни центри и клубови за старије“ су укупно износила 715.052.700,00 динара, од

¹ Правилник о коришћењу дневних услуга у заједници бр. 03061/1778 од 15.7.2013.г. и Одлуке о правима и услугама социјалне заштите „Сл. лист града Београда бр. 55/2011, 8/2012-испр., 8/2012, 42/2012. и 65/2012

² Оптимизација партиципације корисника у услугама „помоћ у кући“ 03061-486 од 08.08.2014.г., ГЦБ Р.Ј.06

чега је Установи пренето 630.857.356,33 динара, а утрошено у 2022.години 630.758.879,78 динара. У буџет града Београда Установа Геронтолошки центар Београд је вратила износ од 98.476,55 динара који износ представља вишак обезбеђених средстава за исплату трошкова за долазак и одлазак са рада запослених и осталих солидарних помоћи.

1.3. КАДРОВСКИ РЕСУРСИ РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ

Сви запослени радници наменски се финансирају из буџета Секретаријата за социјалну заштиту града Београда.

Ред.бр.	ПОСЛОВИ И РАДНИ ЗАДАЦИ	Укупан број извршилаца		СТРУЧНА СПРЕМА
		Према Систематизацији послова	Стварно запослених	
1	Управник Р.Ј.	1	1	ВСС
2	Стручни радник на услугама у заједници	1	0+1	ВСС
3	Социјални радник	7	8	ВСС
4	Референт за правне, кадровске и административне послове	3	3	ССС
5	Возач	2	2	3 ст.стр.
6	Домар/мајстор одржавања	1	0+1	3 ст.стр.
7	Сарадник на услугама у локалној заједници – шеф службе	1	1	ССС
8	Сарадник на услугама у локалној заједници – домаћица	43	38+1	ССС
9	Помоћни радник на услугама у локалној заједници	16	9+2	ОШ
10	Руководилац службе- стручни сарадник на услугама у заједници	1	1	ВСС
11	Стручни сарадник на услугама у заједници	24	21+2	ВСС
12	Сарадник на услугама у локалној заједници – геронто-домаћица	660	552+61	3 ст.стр.
13	Радни терапеут	3	3	ВСС
14	Медицинска сестра-техничар	2	0	ССС
	УКУПНО Р.Ј. :	765	707 (639 на неодређено време и 68 на одређено време)	

Табела 1. – Послови, радни задаци и стручна спрема запослених

На основу података из табеле бр.2 запослених са стручном спремом „ВСС“ и „ВШС“ укупно је 69 запослених са средњом стручном спремом је 364, а запослених са „ОШ“ и са 1. и 2. степеном средње стручне спреме укупно је 274.

Ред. бр.	СТРУЧНА СПРЕМА	КЛУБОВИ	ПОМОЋ У КУЋИ	ДБ	
		I	II	III	
1.	ВСС, ВШС	13	54	2	69
2.	ССС	41	321	2	364
2	I, II, III СТЕПЕН	11	262	1	274
	УКУПНО:	65	637	5	707

Табела 2. – Стручна спрема запослених

Ред. бр.	БРОЈ РАДНИКА	КЛУБОВИ	ПОМОЋ У КУЋИ	ДБ
		I	II	III
1	Женских	60	637	4
2	Мушких	5	/	1
	УКУПНО:	65	637	5

Табела 3. – Кадрови – полна структура

Из табеле бр. 3 може се закључити да је неуједначена полна структура радно ангажованих у Р.Ј., јер је 99,15 % женског пола, док је само 0,85 % мушког пола.

Ред. бр.	ГОДИНЕ СТАРОСТИ	КЛУБОВИ	ПОМОЋ У КУЋИ	ДНЕВ. БОРАВАК	
		I	II	III	
1	До 20 година	/	1	/	1
2.	Од 21-30 година	/	3	/	3
3.	Од 31-40 година	5	52	2	59
4.	Од 41-50 година	20	198	1	219
5.	Од 51-60 година	32	335	2	369
6.	Преко 60 година	8	48	/	56
	УКУПНО:	65	637	5	707

Табела 4. – Старосна структура запослених

Од 21. до 30. године старости је само 0,42 %, од 31. до 40. године старости је 8,35 %, од 41. до 50. године је 30,98 %, а од 51. до 60. године је 52,19 %. Запослених старости преко 60. године укупно је 56, односно 7,92 % (табела 4.). Од 707 радно ангажованих 9,62 % је на одређено време, а 90,38 % је на неодређено време што се види из табеле бр. 5.

Ред. бр.	СТАТУС РАДНО АНГАЖОВАНИХ	КЛУБОВИ	ПОМОЋ У КУЋИ	ДБ	
		I	II	III	
1	Неодређено време	61	574	4	639
2	Одређено време	4	63	1	68
	УКУПНО:	65	637	5	707

Табела 5. – Статус радно ангажованих

2. СЛУЖБА „ПОМОЋ У КУЋИ“

Служба „Помоћ у кући“, организациони је део Р.Ј. „Дневни центри и клубови“, чија је делатност пружање дневних услуга у заједници. Услуге помоћи у кући пружају се на територији града Београда од 1986. године.

Према Одлуци о правима и услугама социјалне заштите, услуге „Помоћ у кући“, обезбеђују се лицима која услед старости, хроничне болести или инвалидитета имају ограничене физичке или психичке способности да задовоље свакодневне основне личне и животне потребе.

Активности услуге „Помоћ у кући“, реализују сараднице на услугама у локалној заједници - геронто-домаћице, а њихов рад организују и прате стручне сараднице на услугама у заједници.

Служба „Помоћ у кући“ носилац је прве лиценце међу пружаоцима дневних услуга у заједници, за пружање услуга „Помоћ у кући“. Лиценца је издата у децембру 2013. године, на период од 6 година. Комплетна документација, процедуре поступања и стручни поступак усклађени су са Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите³ и успешно се примењују већ шест година. Крајем 2019. године је Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, поднет захтев ради обнављања лиценце.

Стручни поступак у оквиру службе спроводи се уз поштовање најбољег интереса корисника, почев од остваривања права до реализације услуге „Помоћ у кући“, учешћа корисника у формирању Индивидуалног плана услуге, те испитивања задовољства корисника пруженим услугама.

У складу са Законом о инспекцијском надзору, инспектор за социјалну заштиту Града Београда, обавио је инспекцијски надзор службе „Помоћ у кући“ у октобру 2016. године. Том приликом процењено је да служба „Помоћ у кући“ испуњава све услове дефинисане у „Контролној листи за пружаоце услуга социјалне заштите-услуга помоћ у кући“. На скали за навођење процењеног степена ризика (*незнатан, низак, средњи, висок или критичан*), за службу „Помоћ у кући“ процењен је незнатан степен ризика (збир 70 бодова). Инспекцијски надзор и испуњеност услова само су потврда поштовања стандарда и успешног пословања службе.

Организација и начин пружања услуге „Помоћ у кући“

Услуге „Помоћ у кући“ пружају се на 17 београдских општина и то: Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац, Вождовац, Нови Београд, Земун, Стари град, Чукарица, Раковица, Младеновац, Сопот, Лазаревац, Обреновац, Сурчин, Барајево и Гроцка.

Према Одлуци о правима и услугама социјалне заштите, услуге помоћи у кући пружају се три или пет дана у току недеље, у трајању до два сата дневно по лицу, као и у укупном трајању од три сата за два или више лица која живе у заједничком домаћинству, а остварују право на помоћ у кући.

Одлука о правима и услугама за пружање услуга социјалне заштите, измењена је крајем 2012. године, између осталог са циљем већег обухвата корисника, јер се на листи примљених захтева за помоћ у кући тада налазило 1061 лице.

Поступајући у складу са Одлуком у 2013. години уписано је 965 нових корисника, што представља највећи број, како до тада, тако и у поређењу са наредних шест година (2014-2019). Упркос очекивањима, тренд повећања броја корисника није настављен након 2013. године, већ је дошло до стагнације и благог смањења, посебно у периоду од 2016. године па све до краја 2019. године. Актуелни Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему⁴, онемогућио је повећање броја корисника, јер је служба функционисала са смањеним бројем радника

³ „Службени гласник РС“ број 42/13, од 14.5.2013. године

⁴ „Службени гласник РС“ број 108/13, од 7.12.2013.

(геронто-домаћица) које пружају услуге корисницима. Поштујући интерес корисника, као врховни принцип рада, те добру организацију у служби, услуге су се пружале континуирано свим корисницима, без обзира на смањење броја извршилаца, тј. геронто-домаћица.

Имајући у виду константно смањење броја геронто-домаћица, с једне стране и све већи број захтева за помоћ у кући, с друге стране, служба прилагођава пословну политику актуелној ситуацији, расположивим капацитетима и потребама потенцијалних корисника, поштујући критеријуме за одређивање приоритета. У складу с тим, током 2020. године, као и у претходној, вршено је распоређивање геронто-домаћица, са општина са мањим бројем захтева, на општине које на Јединственој евиденционој листи примљених захтева за помоћ у кући, имају знатно већи број. Такође услуга је у 2022. години постала доступна и становницима општине Гроцка, чиме је услуга помоћи у кући постала доступна становницима свих београдских општина.

Општине са највећим бројем примљених захтева за „Помоћ у кући“ су Нови Београд, Звездара и Вождовац. (Табела бр. 1). Крајем 2016. и током 2017. године, распоређивањем геронто-домаћица са других општина, са мањим бројем захтева, повећан је број геронто-домаћица на општи Вождовац, те је формирана четврта група и током 2017. године укључено нових 61 корисника. Током 2019. године распоређивањем геронто-домаћица са других општина и пријемом нових повећан је број геронто-домаћица на Вождовцу, у току године укључено 74 нових корисника. Упркос томе, захтеви на овој општини континуирано пристижу, те је општина Вождовац, поред општина Нови Београд и Звездара и даље општина са великим бројем примљених захтева за „Помоћ у кући“.

Такође је распоређивањем геронто-домаћица са других општина, са мањим бројем захтева, повећан број геронто-домаћица на општи Раковица, те је формирана друга група и до краја 2019. године укључено нових 48 корисника.

Број лица на другим градским општинама, која чекају на реализацију услуге, такође је у порасту.

Наведени подаци говоре да су потребе за дневним услугама у заједници у порасту, а „Помоћ у кући“ као најцелисходнији облик заштите и даље је најактуелнији.

На дан **01.01.2022.** године укупан број нереализованих захтева на свим општинама био је **693**, а до краја 2022. године тај број је био **674**, (Табела бр.1) што указује на наставак тренда смањења броја нереализованих захтева у односу на крај 2021. године, и нарочито 2020. године (1009) и крај 2019. године (1063). Опет немали број лица чека на услугу „Помоћ у кући“ а која чињеница потврђује неопходност повећања броја геронто-домаћица и организатора службе „Помоћ у кући“ на свим градским општинама.

Почетком 2017. године Установа Геронтолошки центар Београд, упутила је ургенцију за повећање броја реализатора активности услуге помоћ у кући, надлежном секретаријату (Бр. 03069-3-6) а у складу са Правилником о нормативима и стандардима за обављање послова и делатности у установама у којима се остварују права из социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара град Београд (Сл. лист града Београда бр.39/2007, 44/2007 и 2/2012). Током 2022. године надлежном секретаријату редовно су достављане молбе за прибављање сагласности за ново запошљавање.

Табела бр1. – Преглед броја захтева за „Помоћ у кући“ по општинама

Ред. бр.	О П Ш Т И Н А	Број захтева за ПУК на дан 01.01.2022. год.	Број захтева за ПУК на дан 31.12.2022.год.
1.	ВРАЧАР	49	43
2.	ЗВЕЗДАРА	129	97
3.	ПАЛИЛУЛА	45	62
4.	САВСКИ ВЕНАЦ	20	1
5.	ВОЖДОВАЦ	56	86
6.	НОВИ БЕОГРАД	93	116
7.	ЗЕМУН	83	69
8.	СТАРИ ГРАД	43	28
9.	ЧУКАРИЦА	63	46
10.	РАКОВИЦА	73	59
11.	МЛАДЕНОВАЦ	24	37
12.	СОПОТ	7	9
13.	ЛАЗАРЕВАЦ	5	1
14.	ОБРЕНОВАЦ	2	2
15.	СУРЧИН	1	9
16.	БАРАЈЕВО	0	7
17.	ГРОЦКА	/	2
	УКУПНО:	693	674

Капацитет и попуњеност капацитета службе „Помоћ у кући“

Служба „Помоћ у кући“ у складу са одобреним нормативом и буџетом требало би да има 660 Сарадника на услугама у локалној заједници - геронто-домаћица, 24 Стручна сарадника на услугама у заједници и 1 Руководиоца службе – стручног сарадника на услугама у заједници. Стање на дан 31.12.2022.године је 552 геронто-домаћица на неодређено и 61 на одређено време, што укупно износи 613 геронто-домаћица, и представља за 35 геронто-домаћица мање у односу на претходну годину и 47 мање у односу на број одобрен буџетом.

Према раније важећем Правилнику о нормативима и стандардима за обављање послова и делатности у установама у којима се остварују права из социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара град Београд (Сл. лист града Београда бр.39/2007, 44/2007 и 2/2012), 613 геронто-домаћица, са којима служба тренутно располаже, требало би да пружа услуге за 1.839 корисника. Услуге помоћи у кући, на дан 31.12.2022. године користи **2.403 корисника**.

Имајући у виду да су потребе за услугама „Помоћи у кући“ у константном порасту, што потврђује и број евидентираних лица која чекају на реализацију услуге, расположиви капацитети Службе „Помоћ у кући“ не могу да задовоље потребе свих лица којима је помоћ неопходна, те је потребно повећање капацитета, односно броја сарадника на услугама у локалној заједници - геронто-домаћица и стручних сарадника на услугама у заједници.

Због повећаног обима посла ангажовано је укупно 61 извршилац у току 2022.године по основу Уговора о раду на одређено време до 2 године. Од свих кандидата са којима је обављен разговор од стране комисије у саставу: руководилац РЈ, координатор службе и референт службе општих послова, одабрани кандидати су током разговора показали да могу да изврше радне задатке. Кандидати су упућени у права и обавезе запослених у Установи Геронтолошки

центар Београд. Стручним сарадницима је дата инструкција да су у обавези, да реализацијом пријема новозапослених, одреде/задуже искусне геронто-домаћице које ће новозапослене током прве недеље рада детаљније водити у посао и непосредно пратити њихов рад.

Број и структура корисника службе „Помоћ у кући“

На дан **31.12.2022.** године укупан број корисника био је **2.403**. Током 2022. године укључено је **555 нових корисника**, што није занемарљиво у односу на расположиве капацитете. (Табела бр.2).

Ред. бр.	О П Ш Т И Н А	Број корисника на дан 31.12.2022.	Број корисника 2022. год.	нових у
1.	ВРАЧАР	205	56	
2.	ЗВЕЗДАРА	163	28	
3.	ПАЛИЛУЛА	206	41	
4.	САВСКИ ВЕНАЦ	96	25	
5.	ВОЖДОВАЦ	357	62	
6.	НОВИ БЕОГРАД	280	44	
7.	ЗЕМУН	125	44	
8.	СТАРИ ГРАД	217	58	
9.	ЧУКАРИЦА	228	50	
10.	РАКОВИЦА	142	34	
11.	МЛАДЕНОВАЦ	210	41	
12.	СОПОТ	19	9	
13.	ЛАЗАРЕВАЦ	58	21	
14.	ОБРЕНОВАЦ	66	25	
15.	СУРЧИН	4	2	
16.	БАРАЈЕВО	25	13	
17.	ГРОЦКА	2	2	
	У К У П Н О:	2403	555	

Табела бр.2. – Преглед броја корисника „помоћи у кући“ по општинама

Полна структура корисника

У електронској матичној евиденцији корисника службе „Помоћ у кући“, укупно 2951 корисника је користило услуге током 2022. године, на дан 31.12.2022. године 2403 корисника.

ПОДАЦИ КОРИСНИЦИМА:	О	Број корисника 31.12.2022.	Број корисника у току 2022. године	Број нових корисника у 2022. години
Жене		1858	2269	392
Мушкарци		545	682	163
УКУПНО:		2403	2951	555

Табела бр.3. – Полна структура корисника

Табела показује да су и даље корисници услуга „Помоћи у кући“ најчешће особе женског пола (77,32%), док су мушкарци корисници услуга заступљени у мањем броју (22,68%). То је и очекивано ако се узме у обзир да је животни век жена дужи од мушкараца, као и чињеница да након губитка брачног друга мушкарци ређе остају сами у свом дому, већ бивају збринуте у оквиру институционалне заштите или код најближих сродника.

- Старосна структура корисника

СТАРОСНА СТРУКТУРА	жене 31.12.2022.	мушкарци 31.12.2022.	Број корисника 31.12.2022.	жене укупно у току године	мушкарци укупно у току године	Број корисника у току године	Број нових корисника у 2022.
До 50 година	27	20	47	27	23	50	11
51 - 60 година	49	47	96	56	50	106	16
61 - 70 година	133	64	197	145	73	218	44
71 - 80 година	468	113	581	541	135	676	175
81 - 90 година	947	237	1184	1166	306	1472	263
Преко 90 година	234	64	298	334	95	429	46
УКУПНО:	1858	545	2403	2269	682	2951	555

Табела бр.4. – Старосна структура корисника

Из *табеле* се може закључити да је у току године највећи број корисника старосне доби од **81-90 година (49,88%)**, а потом следе корисници од **71-80 година (22,90%)**, што је одувек била карактеристика када су у питању корисници помоћи у кући. Процент корисника преко **90 година** је у 2022.години био **14,54%**. У односу на податке ранијих година, приметна је тенденција повећања броја млађих корисника до **60 година (3,59%)**.

Породични статус корисника

ПОРОДИЧНИ СТАТУС	Број корисника 31.12.2022.	Број корисника у току године	Број нових корисника у 2022.
Живи сам-сама	1802	2235	395
Са брачним другом	450	538	140
Остало	151	178	20
УКУПНО:	2403	2951	555

Табела бр.5. – Породични статус корисника

Што се тиче породичног статуса корисника, он се традиционално не мења, када су услуге „Помоћи у кући“ у питању, те је и у 2022.години највећи број укупног броја корисника који живе сами (**75,73%**).

Укупан број корисника који живе са брачним другом износи **18,23%**, а **6,03%** су корисници који најчешће живе са децом, којима је такође неопходна помоћ („остало“) - табела бр. 5.

Број корисника који су остварили додатак за туђу помоћ и негу –ТПН

На основу обрађених података на дан 31.12.2022.године, број корисника који примају новчани додатак за туђу помоћ и негу је 501, што износи око 20,85% од укупног броја корисника. Сви корисници који су остварили ово право, према Одлуци о правима и услугама социјалне заштите, имају услуге помоћи у кући сваког радног дана, тј. 5 пута недељно.

Број корисника који су корисници МО

Број корисника који су корисници материјалног обезбеђења на дан 31.12.2022.године је 6, што представља 0,25% од укупног броја корисника. Корисници материјалног обезбеђења имају приоритет, када је у питању реализација услуге „Помоћ у кући“.

Структура корисника према степену подршке

СТЕПЕН ПОДРШКЕ	Број корисника 31.12.2022.	Број корисника у току године	Број нових корисника у 2022.години
I степен подршке	69	86	22
II степен подршке	697	860	143
III степен подршке	1443	1783	349
IV степен подршке	194	222	41
УКУПНО:	2403	2951	555

Табела бр.6. – Степен подршке

Из табеле се може закључити да је на дан 31.12.2022.године највећи број корисника помоћи у кући са трећим степеном подршке - 1443 што представља 60,04% а затим следе корисници са другим - 697 (29%) и првим – 69 (2,88%) и четвртим степеном подршке – 194 (8,07%).

Корисници првог степена подршке су у потпуности зависни од помоћи другог лица, те би било логично да их према тренутном концепту услуга „Помоћи у кући“, међу корисницима дневних услуга у заједници нема. Међутим подаци говоре да их 31.12.2022.године има 69 (2,28%). Ови корисници се организују на различите начине, како би поред помоћи геронто-домаћице, обезбедили додатну помоћ другог лица (персонални асистенти, медицинске сестре које пружају негу и сл.), те наставили живот у природном окружењу.

Овакви подаци стављају задатак пред пружаоце дневних услуга у заједници, да развијају додатне услуге, како би и корисницима првог степена подршке омогућили живот у природном окружењу.

Све горе наведено иде у прилог чињеници да потребе за дневним услугама у заједници расту, а на пружаоцима услуга је да понуде што различитије пакете додатних услуга, које ће на најбољи начин задовољити основне животне потребе свих корисника.

Услуге стручног рада

Служба „Помоћ у кући“ као прва лиценцирана дневна услуга у заједници (носилац лиценце бр. 0002) имала је обавезу да, и поред проблема са којима се сусретала током године, задржи квалитет пружених услуга и побољша ниво квалитета стручног рада и у 2022.години.

Стручни сарадници на услугама у заједници обављали су све стручне поступке у складу са Правилником о ближним условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите (пријемна процена, процена, одређивање степена подршке кориснику, израда индивидуалног плана услуге, информисање корисника и њихових сродника, интерна евалуација итд.).

По пријему захтева за „Помоћ у кући“ од надлежног одељења Градског центра за социјални рад, стручни сарадници службе благовремено су реализовали пријемне процене, а потом у складу са јединственим критеријумима за одређивање приоритета рангирани потенцијалне кориснике на Јединственој евиденционој листи. У складу са одређеним приоритетом и могућностима службе, реализована су укључења нових корисника.

У периоду од 01.01.2022.године до 31.12.2022.године у услугу је укључено нових 555 корисника, те је обављено исто толико процена, као и индивидуалних планова услуге. Поштујући интерес корисника изради индивидуалног плана услуге се приступа озбиљно, а да би услуга била реализована на адекватан начин о дефинисаном плану се детаљно информисе геронто-домаћица.

Приликом процене, стручни сарадници вршили су и процену степена подршке, користећи скалу за одређивање степена подршке. За сваког корисника одређен је одговарајући степен подршке.

Поновни прегледи индивидуалних планова услуге у служби „Помоћ у кући“, реализују се чешће него што је дефинисано Правилником о ближним условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите. Уколико се при поновном прегледу ИПУ-а, уоче било какве промене код корисника, које доводе до одступања од формираног плана, приступа се одмах изради новог ИПУ-а, а у договору са корисником.

Ревизија примљених захтева за помоћ у кући у току 2022.године, вршена је према процени стручних сарадника, а о уоченим променама обавештаван је Градски центар за социјални рад.

Стручни сарадници су у периоду од 01.01.2022.године до 31.12.2022.године, спровели стручни поступак за 555 нових корисника (процена, одређивање степена подршке, израда ИПУ, поновни прегледи ИПУ, праћење корисника и уредно вођење документације), а као и претходне године сваком кориснику лично уручили штампани примерак Информатора за кориснике услуга „Помоћ у кући“, који прецизно садржи све информације битне за корисника (делатност, организација, услуге, права и обавезе, као и процедуре поступања по притужбама итд.). Да су благовремено информисани о садржини Информатора, а посебно о процедурама поступања по притужбама, те да су исти преузели, корисници су потврдили потписаном изјавом, која се након тога одлаже у досије (Препорука инспектора социјалне заштите Градске управе града Београда-Секретаријата за социјалну заштиту).

Притужбе лица која су на евиденцији примљених захтева за „Помоћ у кући“, код којих није дошло до реализације услуге, пристизале су повремено и решаване у складу са процедурама поступања по притужбама. Незадовољство потенцијалних корисника је разумљиво, ако се узму у обзир њихове године и време чекања до реализације услуге. Међутим, расположиви капацитети службе „Помоћ у кући“, упркос одређеном приоритету нису довољни да би се услуге реализовале.

Интерна евалуација

Интерна евалуација квалитета пружених услуга, која подразумева испитивање задовољства корисника, односно њихових заступника, реализована је у периоду септембар/децембар 2022.године. Испитивање задовољства корисника пруженом услугом вршено је непосредно, изласком на терен, а где су корисници изразили бојазан од теренске посете због страха од заражавања COVID-19 вирусом интерна евалуација је извршена телефонским интервјуисањем корисника.

Податке испитивања стручне сараднице на услугама у заједници су уносиле у евалуационе листе, које су обрађене, а потом одложене у досије сваког корисника. Након обраде података из евалуационих листа сумирани су резултати који су представљени у табели бр. 7.

У С Л У Г Е	ЗАДОВОЉСТВО КОРИСНИКА %
1) Помоћ у обезбеђивању исхране	4,96
2) Помоћ у одржавању личне хигијене	4,98
3) Помоћ у одржавању одевних предмета и постељине	4,97
4) Помоћ у одржавању хигијене стана	4,92
5) Помоћ у загревању просторија	4,89
6) Помоћ у задовољавању социјалних, културно-забавних и других потреба (помоћ при кретању, набавка намирница, лекова, рецепата, плаћање комуналија итд.)	4,95
7) Посредовање у обезбеђивању различитих врста услуга (посред. у поправци инсталација, столарије, уређаја у домаћинству и сл.)	4,99
8) Сарадња са геронто-домаћицом	4,96
9) Сарадња са организатором	4,98
УКУПНИ ПРОСЕК	4,96

Табела бр. 7. - Резултати интерне евалуације

Имајући у виду да су корисници степен задовољства изражавали оценама од 1 до 5, према подацима из табеле, може се закључити да су корисници услуга "Помоћ у кући" исказали веома висок степен задовољства пруженим услугама, као и изузетно добру сарадњу са геронто-домаћицама и Стручним сарадницима.

Представљени резултати треба да служе као мотивација запосленима да не дозволе да степен задовољства корисника падне испод постављеног нивоа, тежећи ка сталном унапређењу квалитета услуга и перманентном раду по питању међуљудских односа како у радном колективу, тако и ван њега.

Током испитивања задовољства корисника пруженим услугама, корисници су сугерисали и предлагали да се запосли већи број геронто-домаћица. Већи број корисника је заинтересован за пакет додатних услуга (педикир, фризер, берберске услуге, нега и пресвлачење болесника, нутрициониста...), као и за пружање услуге у поподневним терминима и викендом, које би додатно плаћали.

Информативно-аналитичка делатност

У оквиру информатичко аналитичке области обављају се студијско аналитички, статистичко аналитички и стучно евиденциони послови који се односе на: вођење матичне евиденције о корисницима услуга, евиденције о коришћењу услуга, евиденције о реализованим активностима; праћење, анализа стања и израда извештаја и других докумената о делатности пружања дневних услуга у заједници; пружање стручне помоћи приликом израде аката којима се уређује област ових услуга, праћење прописа, стучних публикација и других докумената у

вези са делатношћу Службе; сарадњу са надлежним органима и партнерским организацијама; израду периодичних и годишњих извештаја о раду Службе.

Правовремено се ажурирају подаци, води се брига о функционисању електронске поште, пријем и слање порука путем електронске поште.

Обука и стручно усавршавање радника

Стручни сарадници службе „Помоћ у кући“ у периоду од 01.01.2022.године до 31.12.2022.године су похађали више едукација и програма стручног усавршавања. У току 2022.године у Установи Геронтолошки центар Београд је одржана едукација за геронто-домаћице. Програм „Едукација за обављање послова геронто-домаћице“ је акредитован од стране Републичког завода за социјалну заштиту.

Сарадња са другим актерима

Делатност пружања дневних услуга у заједници по природи свог друштвеног задатка, оријентисана је на сарадњу са великим бројем партнера у циљу оптимизације коришћења потенцијала и ресурса локалне заједнице, чиме се обезбеђује већи ниво социјалне ситуације корисника. У оквиру примене социјалног рада у организовању локалне заједнице, у сарадњи са партнерима, реализовани су бројне активности.

Током 2022.године остварена је коректна сарадња са општинским одељењима ГЦСР. Стручни радници службе „Помоћ у кући“ иницирали честе телефонске контакте са колегама-водителјима случаја Градског центра за социјални рад у циљу превазилажења проблема и у најбољем интересу корисника.

Секретаријат за социјалну заштиту је за службу „Помоћ у кући“ је током 2022.године за геронто-домаћице обезбедио довољну количину средстава за дезинфекцију, личне заштитне опреме (маске, мантили, папуче, мајнице, панталоне) што је дистрибуирано по пунктовима и подељено свим запосленима.

Услуга „Помоћ у кући“ обезбеђује се пружањем помоћи у задовољавању егзистенцијалних услуга утврђених у оквиру стручног поступка индивидуалним планом услуге. Дневне услуге у заједници осим хуманог аспекта друштвене бриге о старијима у циљу продужења боравка сениора у породици и локалној средини, има и економски значај јер се оптимално користе ресурси за већи обухват сениорске популације. Услуге се пружају у складу са стручном проценом потреба сениора и одређивањем потребног степена подршке. Услед повећања интересовања за услугом, повећаним бројем корисника и обима посла неопходно је и сразмерно увећање броја запослених и ангажованих стручних сарадника (социјалних радника, андрагога, радних терапеута, геронто-домаћица). Највећи проблем у пружању услуге помоћи у кући представља смањен број геронто-домаћица. У претходном периоду уочени су проблеми: непопуњеност упражњених радних места, неусклађеност републичких и градских прописа и аката који су обавезујући по пружаоца услуге, омогућавање услова за увођење додатних услуга по економској цени и са партиципацијом по упуту надлежног Центра за социјални рад и повећање броја извршилаца дневних услуга у заједници како би обухват корисника био већи.

Потребно је изменити и ускладити стратешка докумената и прописе: Одлуку о правима и услугама социјалне заштите града Београда и Правилник о мерилима и критеријумима за учешће корисника и његових сродника обавезних на издржавање у трошковима помоћи у кући (одређено према висини прихода корисника по члану домаћинства). Установа је аутор више верификованих интерних и екстерних едукативних програма. Програм „Едукација за обављање послова геронто-домаћице“ је акредитован од стране Републичког завода за социјалну заштиту.

COVID-19. рад службе „Помоћ у кући“ и имунизација

Током 2022. године рад службе „Помоћ у кући“ се одвијао у складу са епидемиолошком ситуацијом. Корисницима који нису желели да се услуга „Помоћ у кући“ пружа уласком у стамбени простор, услуга се извршавала набавком намирница, лекова и готових obroка до врата стана. Стручне сараднице на услугама у заједници су одржавале свакодневну комуникацију са корисницима, њиховим сродницима и лицима од значаја за корисника са циљем добре сарадње у условима епидемиолошког ризика. И геронто-домаћице су јављале битне информације о стању корисника и раду на терену. Од самог почетка епидемије геронто-домаћице су континуирано едуковане о свим неопходним превентивним и заштитним мерама. На све пунктове редовно је дистрибуирана заштитна опрема и средства за дезинфекцију.

О случајевима обољевања запослених и корисника обавештаван је Градски завод за јавно здравље Београд, са молбом за достављање налога, мера и инструкција за поступање у конкретној ситуацији.

Корисницима који су оболели од COVID-19 вируса пружана је услуга набавке намирница, лекова и готових obroка до врата стана уз поштовање свих противепидемијских мера.

Услуга помоћи у кући се пружала редуковано и у складу са начелом најбољег интереса корисника предвиђеног у члану 26. Закона о социјалној заштити ("Службени гласник РС", бр. 24/2011). Потребе корисника су се свакодневно планирале и договарале са самим корисницима, водећи рачуна о појави опасног вируса и ризика које он носи по кориснике с једне стране, и најбољег интереса корисника и њихових потреба у свакодневном функционисању, с друге стране. Геронто-домаћице су снабдеване заштитним материјалима, рукавицама, маскама, радном обућом и мантилима, као и средствима за дезинфекцију. Услуга „Помоћ у кући“ се пружала у складу са Планом мера број 03061-1168/4 од 19.05.2020. године за примену Препорука Градског завода за јавно здравље Београд и поступање у пружању услуге социјалне заштите „Помоћ у кући“ као и Изменама Плана број 03061-1168/5 од 01.06.2020. године.

Радна јединица „Дневни центри и клубови“ Установе Геронтолошки центар Београд, сходно Наредби о проглашењу епидемије заразне болести COVID-19, важећим одлукама, уредбама и заштитним мерама, у 2021. години послове је обављала прилагођено одлукама и важећим инструкцијама Владе Републике Србије, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Београда и одлукама Секретаријата за социјалну заштиту Града Београда у циљу спречавања, сузбијања и гашења епидемије COVID-19.

Све препоруке, мере и инструкције су се стриктно поштовале. Свим запосленима у радној јединици је указано на обавезу ношења маски у јавном превозу и окружењима којима присуствује већи број људи, држање физичке дистанце, избегавање контаката и одржавање личне хигијене као и одговорно понашање код појаве симптома или сумње на симптоме болести COVID-19 а у складу са Препоруком Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Београда Г - Број: 82-4045/2020 од 26.06.2020. године.

Сви запослени су, упознати са обавезом коришћења заштитних маски у свим затвореним просторима, као и са препоруком Градског штаба за ванредне ситуације број Г-Број: 82-5937-1/2020 од 16.10.2020. године, за ношење заштитних маски на оствореном простору и придржавање свих противепидемијских мера за сузбијање болести COVID-19.

Укупан број лица оболелих од болести COVID-19 у 2022. години, у служби „Помоћ у кући“ јесте **438**. Од тога, број корисника услуге „Помоћ у кући“ оболелих од болести COVID-19 јесте **243**. Број запослених оболелих од болести COVID-19 јесте **195**.

Дана 31.12.2022. године укупно вакцинисаних запослених је било **487**. Број вакцинисаних корисника 31.12.2022. године је укупно износио **1.750**.

3. СЛУЖБА ДНЕВНИХ ЦЕНТРА И КЛУБОВА ЗА СТАРИЈЕ

У Служби „клубске мреже“ организује се пружање дневних услуга у заједници – услуге дневног боравка у клубовима, односно услуге реверзибилног дневног боравка, сервисне услуга и организовање слободног времена корисника кроз програме културно-забавног, радио-окупационог, едукативног, социјално-здравственог, спортско-рекреативног и информативног садржаја у дневним центрима и клубовима за старије (у даљем тексту „клубови“) и у локалној средини.

3.1. КАПАЦИТЕТ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕВЕРЗИБИЛНИ БОРАВАК КОРИСНИКА

	НАЗИВ КЛУБА	КАПАЦИТЕТ ПРЕМА НОРМАТИВУ (број корисника)	ГРАЂЕВ. ПОВРШ. (у m ²)	ОПРЕМА
1.	„Др М. Ступар I“ Н. Бгд	100	180	Стара
2.	„Др М. Ступар II“ Н. Бгд	100	211	Стара
3.	„Др М. Ступар III“ Н. Бгд	30	37	Стара
4.	„Др М. Ступар IV“ Н. Бгд	30	47	Стара
5.	„Милева Марић Анштајн“ Н.Бгд	100	298	Нова
6.	„Драгиша Ђирић“ Земун	100	243	Нова
7.	„Треће доба-Вождовац“ + „Зона рекреације“	70	108+75	Нова
8.	„Стари град I“	100	350	Стара
9.	„Стари град II“	50	240	Нова
10.	„Палилула“	100	120	Стара
11.	„Савски венац I“	50	185	Стара
12.	„С. Венац II – Дедиње“	30	47	Стара
13.	„С. Венац III – Г. Принцип“	100	172	Нова
14.	„Младеновац“	100	288	Нова
15.	„Гроцка“	100	247	Стара
16.	„Сопот“	70	242	Стара
17.	„Лазаревац“	100	210	Нова
18.	„Обреновац“	100	100	Нова
19.	„Чукарица I“	100	350	Стара
20.	Центар ДБ – клуб „Врачар“	100	152	Нова
21.	„Треће доба“ – Калуђерица	100	192	Нова
22.	„Душан Ресавић“ - Раковица	100	209	Нова
23.	„Дринка Ђуковић“ - Звездара	100	126	Нова
24.	„Обрен Страњаковић“ - Барајево	100	123	Нова
25.	„Игор Холодков“	100	350	Нова
26.	„Петар Ружић“ Батајница	100	135	Нова
27.	„Радана Пупић“ -Савски венац	100	289	Нова
28.	„Олга Ђулић“ - Железник, Чукар.	50	122	Нова
29.	„Вера Видицки“ – Миријево, Звез.	50	108	Нова
30.	„Анђелка Трнавац“ - Бањица, Вождовац	100	470	Нова
31.	„Димитрије Јовановић“ - Добановци, Сурчин	70	190	Нова
УКУПНО:		2.600	6.226	/

Табела 1. Основне карактеристике дневних центара и клубова за старије

Укупни капацитет клубске мреже у 2022. години (Табела 1.) износи **2600** корисника за истовремени реверзибилни дневни боравак. Капацитет сваког клуба нормиран је на основу грађевинско-техничких могућности објеката-клубова за прихват корисника.

3.2. КОРИСНИЦИ КЛУБОВА – ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

а) Анализа колектива корисника реверзибилног дневног боравака у клубовима у току 2022. године

У свиденцији корисника клубова у току 2022.г. укупно су **8.874** корисника користили услуге реверзибилног дневног боравака у дневним центрима и клубовима за старије.

Графикон 1. Број корисника у клубовима у периоду 2014-2022.г.

Анализирајући Графикон 1. можемо уочити континуирани раст броја корисника од 2014. до 2019. године. Пад броја корисника у 2020., у односу на 2019. годину од 0,7%, као и пад броја корисника у 2021. у односу на 2020. од 4,2% последица је пријема нових корисника само у периоду јануар – средина марта 2020, односно пријема нових корисника само у периоду јули – децембар 2021. и све то због неповољне епидемиолошке ситуације и привременог затварања клубова. Постепен раст броја корисника почиње од 2022. године и процена је да ће тако бити и у наредним годинама.

Клуб са највећим бројем корисника у току 2022. године био је клуб „Драгиша Ђирић“ из Земуна (884 корисника), из разлога што услуге тог клуба користе и корисници клуба „Петар Ружић“ из Батајнице, који није радио у току 2022. године. Други клуб по бројности био је клуб „Младеновац“ (759 корисника) из разлога што услуге тог клуба користе и корисници некадашњег клуба „Драпшин“. Трећи клуб по бројности је клуб „Стари град II“ (754), а четврти по бројности је клуб „Чукарица“ (703 корисника).

Детаљан преглед бројног стања свих клубова, у току године и на крају године, приказан је у наредној табели (Табела бр. 2).

Бр.	ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ ЗА СТАРИЈЕ	На крају године	У току године
1.	Клуб "Младеновац"	720	759
2.	Клуб "Чукарица"	687	703
3.	Клуб "Сопот"	354	379
4.	Клуб "Стари град II"	737	754
5.	Клуб "Палилула"	444	453
6.	Клуб "Др Михаило Ступар II"	343	379
7.	Клуб "Обреновац"	364	384
8.	Клуб "Лазаревац"	276	287
9.	Клуб "Др Михаило Ступар I"	300	312
10.	Клуб "Грошка"	296	304
11.	Клуб "Треће доба - Вождовац II"	258	276
12.	Клуб "Душан Ресавац" Раковица	291	299
13.	Клуб "Треће доба" Калуђерица	301	306
14.	Клуб "Стари град I"	309	315
15.	Клуб "Драгиша Ђирић" Земун	871	884
16.	Клуб "Савски венац II - Дедиње"	144	152
17.	Клуб "Савски венац III - Г. Принцип"	165	171
18.	Клуб "Савски венац I"	100	100
19.	Клуб "Др Михаило Ступар IV"	86	87
20.	Центар - клуб "Врачар"	516	536
21.	Клуб "Др Михаило Ступар III"	/	/
22.	Клуб "Милева Марић Ајнштајн"	84	85
23.	Клуб "Дринка Ђуковић" Звездара	457	464
24.	Клуб "Обрен Страњаковић" Барајево	132	137
25.	Клуб "Игор Холодков" Врачар	/	/
26.	Клуб "Петар Ружић" Батајница	/	/
27.	Клуб "Радана Пушић" Аутокоманда	168	170
28.	Клуб "Олга Ђулић" Железник (Чукарица II)	84	84
29.	Клуб "Вера Видишки" Миријево (Звездара II)	32	32
30.	Клуб "Анђелка Трнавац" Бањица (Вождовац I)	43	43
31.	Клуб "Димитрије Јовановић" Добановци	19	19
УКУПНО		8.581	8.874

Табела 2. Приказ броја корисника по дневним центрима и клубова за старије

Прегледом наредне табеле (Табела бр. 3.) уочавамо да је највећи број корисника у току 2022. био са територије градске општине Нови Београд (997), затим из Земуна (887), са Чукарице (809), из Младеновца (748), са Палилула (646), из Старог града (603), из Гроцке (596) итд.

Када се израчуна просечан број корисника по клубу, који се добија када се број корисника са територије једне градске општине подели бројем активних клубова на тој територији, добијамо следећи ранг: Земун (887) Младеновац (748), Палилула (646), Раковица (433), Чукарица (405) итд. Овај ранг нам сугерише које су то приоритетне градске општине на којима би требало отворити нове клубове.

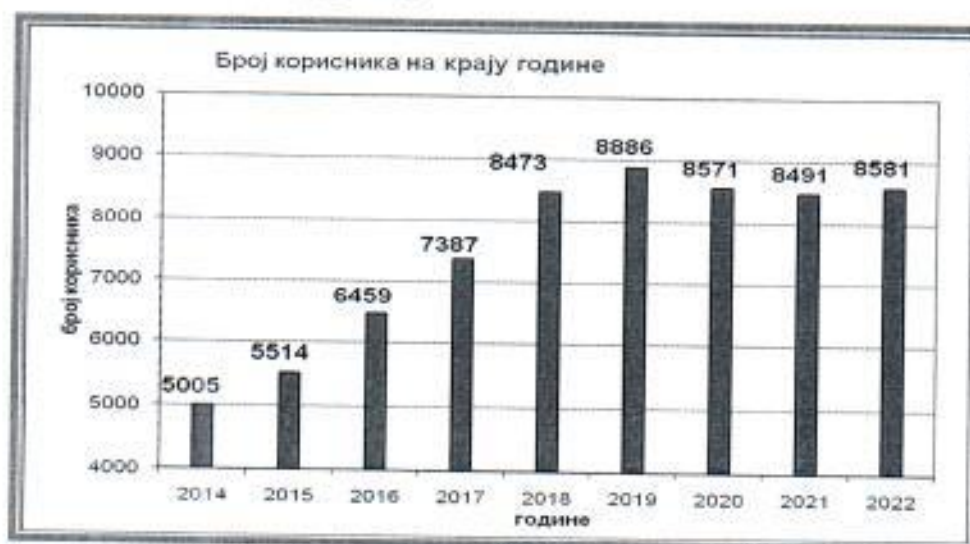
Бр.	ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ	На крају године	У току/ године	Број клубова у ГО	Број корисника по клубу у току године
1.	БАРАЈЕВО	135	140	1	140
2.	ВОЖДОВАЦ	514	537	2	269
3.	ВРАЧАР	353	370	2	370
4.	ГРОЦКА	584	596	2	298
5.	ЗВЕЗДАРА	607	620	2	310
6.	ЗЕМУН	875	887	2	887
7.	ЛАЗАРЕВАЦ	279	290	1	290
8.	МЛАДЕНОВАЦ	709	748	1	748
9.	НОВИ БЕОГРАД	948	997	5	249
10.	ОБРЕНОВАЦ	363	383	1	383
11.	ПАЛИЛУЛА	636	646	1	646
12.	РАКОВИЦА	422	433	1	433
13.	САВСКИ ВЕНАЦ	338	349	4	87
14.	СОПОТ	357	382	1	382
15.	СТАРИ ГРАД	585	603	2	302
16.	СУРЧИН	29	30	1	30
17.	ЧУКАРИЦА	793	809	2	405
18.	Нова Пазова	1	1	0	/
	НЕПОЗНАТО	53	53	0	/
	УКУПНО	8.581	8.874	31	317

Табела 3. Приказ броја корисника по градским општинама и просечан број корисника

б) Анализа структуре колектива корисника клубова на дан 31.12.2022. године

На крају 2022. г. у евиденцији активних корисника клубова било је 8.581 корисника.

Са бројног стања колектива корисника скинуто је 293 корисника по разним основама. У току 2022.г. преминуо је 191 корисник, 47 корисника је прекинуло коришћење услуга клуба по основу смештаја у домове и 55 из здравствених разлога више не могу да напуштају своје станове/куће, због пресељења у другу средину и сл.

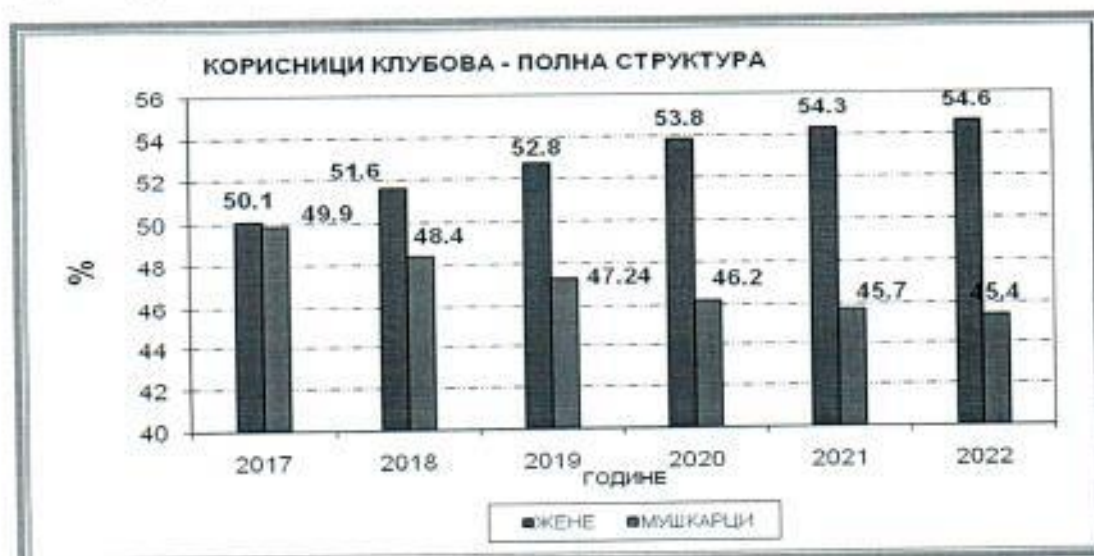
Графикон 2. Број корисника у клубовима у периоду 2014. - 2022.г.

Графикон 2. приказује да је уочљив континуиран раст броја корисника од 2015. до 2019. године, у 2020. години смањење броја корисника је наступило услед знатно умањеног броја

новопримљених корисника јер од средине марта клубови нису радили због епидемиолошке ситуације. Тек од средине 2021. године клубови почињу са уобичајеним радом и у 2022-ој години долази до лаганог повећања броја корисника.

У 2022. полна структура корисничке популације је неуједначена, од 8.491 корисника 54,3% (4.612) је женског пола, а 45,7% (3.879) је мушког пола.

На основу Графикана 3. уочава се континуирани пораст корисница, што је, пре свега, последица, повећане понуде осмишљених едукативних програма и радионица намењених дамама и тиме се разбија стереотип да су клубови место где мушкарци играју друштвене игре, као и због дужег просечног живота жена у односу на мушкарце.

Графикон 3. Полна структура корисничког колектива

Погледом на Табелу 4. запажа се да је старосна структура корисничког колектива стабилна, са 2/3 старосног доба од 65-те до 79-те године, а 94,2% корисника су старији од 65 година. Уочава се и континуирано повећање броја корисника са 80 и више година старости.

КАТЕГОРИЈЕ СТАРОСНЕ СТРУКТУРЕ КОРИСНИЧКОГ КОЛЕКТИВА	БРОЈ КОРИСНИКА							
	2019		2020		2021		2022	
Од 26 до 64 год.	887	10,0%	647	7,6%	473	5,6%	388	4,5%
Од 65 до 79 год.	5.749	64,7%	5.678	66,2%	5.540	65,2%	5.563	64,8%
80 и више година	2.130	24,0%	2.128	24,8%	2.361	27,8%	2.520	29,4%
непознато	120	1,3%	118	1,4%	117	1,4%	110	1,3%
УКУПНО	8.886	100%	8.571	100%	8.491	100%	8.581	100%

Табела 4. Приказ старосне структуре корисничког колектива

На основу анализе наредне табеле (Табела 5.) уочава се постепени пораст корисника са вишим и високим образовањем: 33,4% (2018), 34,0% (2019), 34,3% (2020) и 34,6% (2021) и 34,7% (2022). Константан је процентуални однос особа са средњом стручном спремом у корисничкој популацији, креће се у уском распону од 49,0% до 49,3%.

КАТЕГОРИЈЕ ОБРАЗОВНОГ СТАТУСА КОРИСНИКА	БРОЈ КОРИСНИКА									
	2018		2019		2020		2021		2022	
неписмени	17	0,2%	14	0,2%	11	0,1%	10	0,1%	9	0,1%
непотпуно основно образовање	167	2%	166	1,9%	150	1,8%	145	1,7%	141	1,7%
основно образовање	1000	11,8%	1009	11,4%	949	11,1%	920	10,8%	939	10,9%
средња стручна спрема, КВ и ВКВ и 5-и степен	4160	49,1%	4351	49,0%	4216	49,2%	4177	49,2%	4234	49,3%
више образовање (6-и степен)	1118	13,2%	1180	13,3%	1159	13,5%	1148	13,5%	1185	13,8%
високо образовање	1710	20,2%	1839	20,7%	1781	20,8%	1792	21,1%	1790	20,9%
непознато	301	3,5%	327	3,7%	305	3,5%	299	3,5%	283	3,3%
УКУПНО	8.473	100	8.886	100%	8.571	100%	8.491	100%	8.581	100%

Табела 5. Структура образовног статуса корисничког колектива

Анализом социо-економског статуса корисничке групе, на основу Табеле 6, посматрањем индикатора, уочава се истоветан процентуални однос у извештајном периоду, иако су реални бројеви различити. Број инвалидских пензионера стабилизовао се на око 14%, незапослени, домаћице и издржавана лица су испод 2% у вишегодишњем континуитету. Категорија старосних пензионера и корисника „превремене пензије“ стабилизовала се на 70%.

КАТЕГОРИЈЕ СОЦИО – ЕКОНОМСКОГ СТАТУСА КОРИСНИКА - индикатори	БРОЈ КОРИСНИКА									
	2018		2019		2020		2021		2022	
Домаћице, незапослени, издржавана лица, корисници социјалне помоћи	139	1,6%	147	1,7%	142	1,7%	144	1,7%	146	1,7%
Инвалидски пензионери	1214	14,3%	1276	14,4%	1231	14,4%	1204	14,2%	1206	14,1%
Старосни пензионери и тзв. „превремена пензија“	5932	70,0	6223	70,0%	6019	70,2%	5979	70,4%	6045	70,4%
Пољопривредни пензионери	62	0,7%	61	0,7%	55	0,6%	49	0,6%	53	0,6%
Породични пензионери	820	9,7%	863	9,7%	826	9,6%	821	9,7%	843	9,8%
Инострани пензионери	15	0,2%	16	0,2%	15	0,2%	15	0,2%	17	0,2%
Запослени	27	0,3%	28	0,3%	28	0,3%	27	0,3%	24	0,3%
Непознато	264	3,1%	272	3,1%	255	3,0%	252	3,0%	247	2,9%
УКУПНО	8.473	100%	8.886	100%	8.571	100%	8.491	100%	8.581	100%

Табела 6. Структура социјално-економског статуса корисничке групе

Због великог броја корисника који нису саопштавали податке о свом брачном статусу (Табела 7.), не може се донети тачан закључак о брачном статусу корисника на основу горе наведених индикатора, мада се неки трендови позиционирају као стандардни: у брачној заједници је 36,1 %, удовци и удовице чине 32,3%, разведени / разведене 13,6%.

КАТЕГОРИЈЕ БРАЧНОГ СТАТУСА КОРИСНИКА	БРОЈ КОРИСНИКА									
	2018		2019		2020		2021		2022	
Удовци / удовице	2542	30,0%	2739	30,8%	2656	31,0%	2635	31,0%	2775	32,3%
Брачна заједница	2963	35,0%	3136	35,3%	3030	35,4%	3009	35,4%	3089	36,1%
Разведени-разведене	1028	12,1%	1118	12,6%	1132	13,2%	1120	13,2%	1169	13,6%
Неожењени / неударе	272	3,2%	295	3,3%	296	3,5%	300	3,5%	311	3,6%
Ванбрачна заједница	58	0,7%	63	0,7%	63	0,7%	65	0,8%	68	0,8%
Непознато	1610	19,0%	1535	17,3%	1394	16,2%	1362	16,0%	1169	13,6%
УКУПНО	8.473	100%	8.886	100%	8.571	100%	8.491	100%	8.581	100%

Табела 7. Структура брачног статуса корисничке групе

На основу Табеле 8. уочава се велики број корисника који нису саопштавали податке о свом домаћинству.

КАТЕГОРИЈЕ СТАТУСА ДОМАЋИНСТВА КОРИСНИКА - индикатори	БРОЈ КОРИСНИКА									
	2018		2019		2020		2021		2022	
Живи са породицом	1748	20,6%	1809	20,4%	1741	20,3%	1721	20,3%	1707	19,9%
Живи са партнер/ом/ком и породицом	1011	11,9%	1096	12,3%	1073	12,5%	1067	12,6%	1148	13,4%
Живи са партнер/ом/ком	1053	12,4%	1200	13,5%	1197	14,0%	1210	14,3%	1267	14,8%
Живи са рођацима, цимерима и др.	25	0,3%	26	0,3%	24	0,3%	25	0,3%	25	0,3%
Живи у дому за старе	12	0,1%	11	0,1%	8	0,1%	8	0,1%	7	0,1%
Живи сам	2841	33,5%	3059	34,4%	3013	35,1%	2999	35,3%	3082	35,9%
Непознато	1783	21,0%	1685	19,0%	1515	17,7%	1461	17,2%	1345	15,6%
УКУПНО	8.473	100%	8.886	100%	8.571	100%	8.491	100%	8.581	100%

Табела 8. Приказ структуре домаћинства корисничке групе за период 2017-2022

У породици живи (са или без партнера) 33,3% корисника, са партнером живи (пар самостално или заједно у породици) 28,2%. Уочава се тренд постепеног раста броја корисника који живе сами, од 33,5% (2018) до 35,9% (2022).

3.3. РЕВЕРЗИБИЛНИ ДНЕВНИ БОРАВАК И СЕРВИСНЕ УСЛУГЕ

У зависности од просторно-техничких могућности клубова, у 2022. години у оквиру клубске мреже пружане су услуге реверзибилног дневног боравака и следеће сервисне услуге:

- исхрана и разношење хране корисницима услуге „помоћ у кући“,
- прање, сушење и пеглање веша,
- коришћење купатила,
- остале сервисне услуге.

3.3.1. Реверзибилни дневни боравак у клубу

Дневни боравак у дневним центрима и клубовима за одрасла и старија лица је реверзибилан – корисник може дневни боравак започети и прекидати више пута у току дана,

имати прекиде у току недеље, месеца и године у различитом трајању без губитка статуса корисника услуге дневног боравка у дневним центрима и клубовима за одрасла и старија лица, осим ако то није изричито одређено решењем Градског центра за социјални рад, односно уговором између корисника односно његовог заступника и пружаоца услуге за одређену врсту услуге.

Реверзибилни дневни боравак кроз социјалне интеракције корисницима обезбеђују социјалну укљученост и доступност организованим клубским активностима. Услуга се остварује кроз свакодневно дружење корисника и слободне активности корисника. На располагању су им реквизити за друштвене игре, дневна штампа, часописи, приручна библиотека, ТВ и радио програм и сл.

3.3.2. Услуга исхране

Услуга исхране у 2022. години није пружана је дневним центрима и клубовима за старије. Иначе, храна за кориснике услуге исхране („топли оброк – кувано јело“) припремала се у кухињама домова Геронтолошког центра Београд.

период	укупан број корисника клубова	корисници исхране у току године	активни корисници исхране 31.децембра	% корисника исхране у укупном броју корисн.	преминули корисници исхране	корисници који су отишли у дом и друго
31.12.2017	7.387	501	475	6,8 %	22	4
31.12.2018.	8.473	521	503	6,2%	17	1
31.12.2019.	8.886	521	494	5,9%	17	10
31.12.2020.	8.571	513	468	5,5%	20	25
31.12.2021.	8.491	0	0	0	0	0
31.12.2022.	8.581	0	0	0	0	0

Табела 9. Компаративни приказ корисника услуге исхране за 2017 - 2022.г.

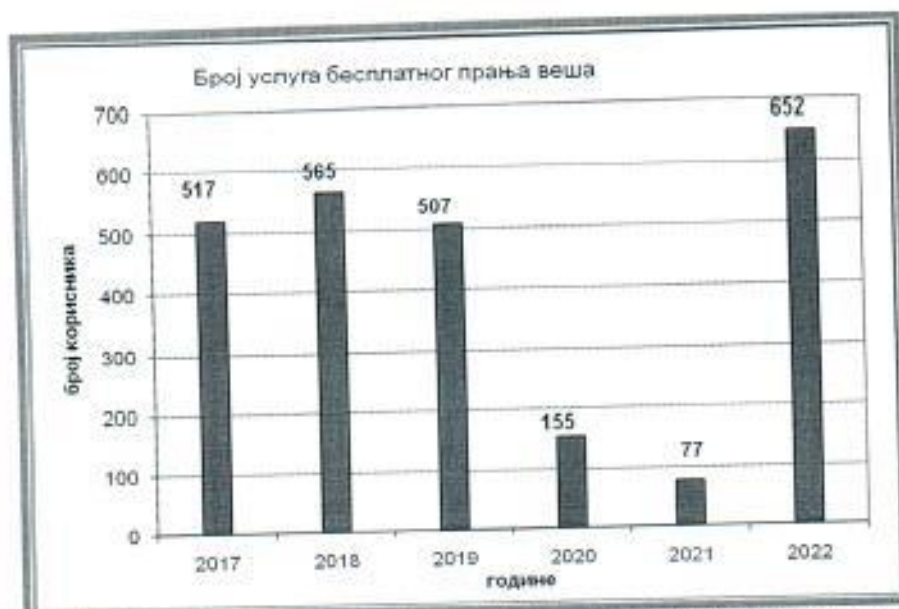
3.3.3. Прање, пеглање и сушење веша

Имајући у виду просторне и техничке могућности клубова услуга прања, пеглања и сушења веша је погодност која стоји на располагању корисницима у циљу одржавања редовне хигијене одеће, постељине и веша. Ову услугу могу да користе корисници „помоћи у кући“ уз помоћ геронто-домаћица, као и корисници по упуту надлежног центра за социјални рад.

У 2022. години услугу прања веша користило је 34 корисника и услуга је бесплатно пружена 652 пута, што је највише у последњих шест година.

Услуга је пружана у дневним центарима и клубовима за старије "Савски венац 1", "Младеновац", "Сопот", "Обрен Страњаковић" Барајево, "Чукарица" и "Врачар".

На Графикону 4. приказано је пружање наведене услуге за претходни период.

Графикон 4. Приказ броја услуга бесплатног прања веша у периоду 2017-2022.

3.3.4. Купање корисника

Имајући у виду просторне и техничке могућности клубова услуга коришћења купатила је пружана само у клубу „Савски венац 1“. Услуга је на располагању свим корисницима којима је неопходна услуга одржавања личене хигијене.

У Табели 10. дат је приказ података за последњи период.

УСЛУГА КУПАЊА КОРИСНИКА	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Број корисника који су користили услугу купања у току године	13	13	15	11	15	9
Број пружених услуга купања у току године	302	217	260	37	82	374

Табела 10. Компаративни приказ корисника услуге исхране за 2017 - 2022.г.

У 2020. укупно је обављено 37 купања корисника, а 11 корисника је било на евиденцији коришћења те услуге док су у 2021. години услугу купања користили 15 корисника, а услуга је пружана 82 пута. Током 2022. године 9 корисника је користило услугу купања, а услуга је пружена 374 пута.

3.3.5. Остале сервисне услуге

У клубовима је обезбеђено и служење освежавајућих безалкохолних и топлих напитака по бенефицираним ценама (сокови, кафа/инстант кафа, чај, квас, кафице).

3.3.6. Превентивна здравствена заштита и социјална подршка најстаријима

Превентивна здравствена заштита се пружа у сарадњи са здравственим институцијама из локалне заједнице, има за циљ здравствено просвећивање и рано откривање здравствених потешкоћа и спроводи се кроз активност патронажних служби домова здравља на територији локалне самоуправе. Врсте активности превентивне здравствене заштите у клубовима су:

контролна мерења крвног притиска и шећера у крви, здравствена предавања, повремени консултације лекара и саветовања за очување и унапређење здравља, дистрибуција штампаних публикација, флајера и др. материјала.

Патронажне службе, у редовној ситуацији, организују недељна контролна мерења крвног притиска у клубовима, током године мерење крвног притиска реализовано је у клубовима „Лазаревац“, „Обреновац“, „Младеновац“, „Сопот“, „Димитрије Јовановић“ Добановци и „Стари град I“.

3.4. ОРГАНИЗОВАЊЕ СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА КОРИСНИКА

Организовање слободног времена корисника подразумева повезаност стручно-инструктивних активности, садржаја и облика и активности самоорганизовања корисника са циљем извршавања основних функција отворене социјалне заштите старијих, односно задовољавања виталних потреба живота у старости. Активности организованог слободног времена у клубовима доприносе заштити и унапређењу здравља, подстичу креативност, оспособљавају за комуникацију, интеракцију и кооперацију са другима, омогућавају учење флексибилности и толеранције, усвајање нових знања, вештина и навика, хуманизацију међуљудских односа и очување постојећих физичких и менталних функција.

Начин груписања корисника у дневном боравку је: дневна заједница – сви организовани индивидуални или колективни садржаји, савет, секције за разноврсне активности, једнонаменски организациони одбори за сваку манифестацију посебно, групе за курсеве - радионице и различити облици груписања корисника свих центара у циљу реализације тематски одређених садржаја.

Програмом активности утврђују се садржаји и врсте активности за сваки клуб и заједничке активности корисника клубова, учесника радионица и чланова ПАКУД-а „Анђелка Тринавац“. Програм активности корисника доноси се на основу годишњег Програма рада Радне јединице „Дневни центри и клубови“, који је део годишњег Програма рада Установе Геронтолошког центар.

3.4.1. Област организовања корисника

Организовање корисника регулисано је Правилником о раду дневних центара и клубова, Одлуком о кућном раду дневних центара и клубова за старије и Правилником о раду ПАКУД-а. Савети клубова (сваки клуб може имати Савет) одржавају редовне састанке једном месечно и ванредне по потреби. Уметнички савет ПАКУД-а и Председништво књижевног клуба „Мирослав Антић“ седнице одржавају једанпут месечно и према потреби, а остали организациони делови-секције ПАКУД-а (*„хорско певање“*, *„групно певање“*, *„вокални солисти и инструменталисти“*, *„фолклор, плес и модни студио“*, *„драмско извођење“*, *„ликовно стваралаштво“*, *„књижевно стваралаштво“* и *„Златно доба“* – часопис Геронтолошког центра Београд) састанке одржавају према потреби.

Годишњи Форум Савета корисника дневних центара и клубова одржан је дана 27. децембра 2022.године у клубу „Радана Пупић“- Аутокоманда у присуству руководиоца пружаоца услуге у заједници, делегата клубова и чланова Стручног тима. Форум је успешно реализован по свим тачкама дневног реда, при томе донете су уобичајене годишње одлуке из делокруга рада Савета корисника клубова.

дневни центар и клуб за старије	литерарна секција	драмска секција	Ликовна секција	Секција вокалних солиста и инструменталиста	фолклорна група	група певача
„Треће доба“ Калуђерица	/	активна	/	/	/	/
„Д. Ресавић“	/	/	/	/	Кошута	Кошута
„Треће доба – Вождовац II“	/	/	/	/	/	Вождовачки славуји
„Стари град II“	/	/	активна	активна	/	Мимоза, ВИС3+, Забрањено старење, Хор Смиље
„Врачар“	/	/	/	/	/	Врачар
„Драгиша Ђирић“	активна	/	активна	активна	/	/
„Чукарица I“	/	/	/	/	Има дана	Има дана
„Савски венац I“	/	/	/	/	/	Цивљани
„Др М. Ступар I“	активна	/	/	активна	/	Похорски ђердан
„Лазаревац“	/	активна	/	/	Колуб. вез	Колубарски вез
„Младеновац“	/	/	/	/	Разиграни Космајци	Распевана Шумадија
„Обреновац“	/	/	/	активна	/	Распеване године и Палежанке
„С. венац III“	/	/	/	/	Савска зора	Савска зора
„Палилула“	активна	/	/	/	/	Палилулски бисери, „Ластавица“ и „Соколови“
„Дринка Ђуковић“	/	активна	/	активна	/	Звездарске звезде
„Радана Пушић“	/	/	/	/	Весело срце	Весело срце
„А. Трнавац“ Бањица	повремено	активна	/	/	/	/

Табела 11. Приказ секција из области културе

3.4.2. Пензионерско аматерско културно-уметничко друштво (ПАКУД) „Анђелка Трнавац“ и област културе и забаве

У оквиру клубске мреже организован је рад Пензионерског аматерског културно уметничког друштва - ПАКУД-а „Анђелка Трнавац“ од 1993. године. У саставу ПАКУД-а је осам организационих делова-секција: Књижевни клуб „Мирослав Антић“, Мешовити хор „Смиље“ (камерна група хора – октет „Смиље“), групно певање (групе певача клубова, женска етно група „Ластавице“, мушка етно група „Соколови“, група певача „Забрањено старење“), драмско стваралаштво (драмске и рецитаторске секције клубова, позоришна трупа „Пита луда: куда“, "Repetez Cabaret"), фолклор и плес, вокални солисти и инструменталисти, ликовно стваралаштво и часопис „Златно доба“.

Књижевна поподнева одржана су у клубовима „Г. Принцип“, „Палилула“, „Анђелка Трнавац“, „Обрен Страњаковић“. Музичке секције инструменталиста биле активне у клубовима „Стари град 2“, „Обреновац“ и „Др М. Ступар 1“.

Драмске секције су радиле у току године у клубовима „Треће доба“ Калуђерица, „Дринка Ђуковић“, „Анђелка Трнавац“ и „Врачар“.

У фебруару, у клубу „С. град 2“, аматерски „Филм о Тари“.

Пробе инструменталиста и вокалних солиста биле су у клубовима „С. град 2“, „Обреновац“, „Др. М. Ступар 1“ и „Палилула“.

Караоке су биле у клубовима „Д. Ђирић“, „Стари град 2“, „Обреновац“.

Сликарска секција уторком и четвртком током фебруара у клубу „Д. Ђирић“. Филмски маратон био је у клубу „Д. Ђирић“.

Пробе драмских секција одржаване су у клубовима „Треће доба“ Калуђерица. Пробе групе певача у клубовима „С. венац 1“, „Др М.Ступар 1“ и „Лазаревац“. Пробе инструменталиста у клубовима „С. град 2“ и „Др М. Ступар 1“. Пробе вокалних солиста одржаване су током марта у клубовима „С.град 2“, „Обреновац“, „Палилула“ и „Др М.Ступар 1“.

Током године драмске секције одржавале су пробе у клубовима „Треће доба“ Калуђерица, „Дринка Ђуковић“, „Врачар“, „Лазаревац“, „Радана Пупић“, „Анђелка Трнавац“.

Мешовити камерни хор „Смиље“ одржавао је пробе у клубу „Стари град II“. Групе певача одржавале су пробе у клубовима „Душан Ресавац“ „Дринка Ђуковић“ Звездара, „Врачар“, „Савски венац I“, „Младеновац“, „Лазаревац“, „Чукарица“, „Савски венац III – Гаврило Принцип“, „Стари град II“ (3 групе певача у овом клубу), „Др Михаило Ступар I“, „Палилула“, „Треће доба-Вождовац 2“. Секција вокалних солиста у клубовима „Обреновац“ „Дринка Ђуковић“ Звездара „Стари град II“ (караоке), „Др Михаило Ступар I“. Музички инструменталисти и музички бендови имали су пробе у клубовима „Стари град II“ и „Др М. Ступар I“.

Фолклорне групе одржавале су пробе у клубовима „Душан Ресавац“ „Лазаревац“, „Чукарица“, „Савски венац III – Гаврило Принцип“, „Радана Пупић“ и „Младеновац“.

Игранке су биле у клубовима „Стари град 2“, „Обреновац“, „С. Венац 3 – Г.Принцип“, „О. Страњаковић“ Барајево, „Д. Ђирић“ Земун, „Радана Пупић“ Ауткоманда, „Анђелка Трнавац“ Бањица и „Дедиње“.

У децембру клуб „Палилула“ је гостовао у Стационару Диљска, као и позоришна група „Repetez Cabaret!“, клуб „Обреновац“ гостовао је у Дому Обреновац, а клуб „Младеновац“ у дому „Младеновац“.

У току децембра у клубовима се организују прославе поводом испраћаја старе године и дочека Нове године.

У даљем тексту навешћемо неке од најважнијих културно-забавних манифестација у клубовима.

Прослава дана Св. Саве била је у клубовима „Палилула“, „Дедиње“, „Др М. Ступар 2“ и „Треће доба“ Калуђерица.

У просторијама клуба „Анђелка Трнавац“ на Бањици 11. фебруара, обележен је тзв. „Дан љубави и вина“ или Свети Трифун, за православне вернике и Свети Валентин, за католике. Исти празник прослављен је и у клубовима „Стари град 2“, „Обрен Страњаковић“, „Обреновац“, „Лазаревац“, „Драгиша Ђирић“, „Палилула“, „Г. Принцип“, „Дедиње“ и „Др М. Ступар 2“.

Дана 23. фебруара у клубу „Михаило Ступар 1“ одржано је дружење чланова књижевног клуба „Мика Антић“.

Током марта клубови су прославили Дан жена: „С.град 2“, „О.Страњаковић“, „Чукарица“, „Др М.Ступар 1“, „Дедиње“, „Г.Принцип“, „Вождовац 2“, „А. Трнавац“, „Треће доба“ Калуђерица, „Врачар“, „Обреновац“, „Д.Ресавац“, „Палилула“, „Д.Ђирић“, „Лазаревац“, „О.Ђулић“, „Д.Ђуковић“ и „В. Видицки“.

Дана 1. марта у клубу „Вера Видицки“ у Миријеву била је постављена изложба слика Марице Туркаљ.

Дана 8.марта чланови позоришне групе „Пита Луда: Куда?“ гостовали у клубу „А. Трнавац“.

Изложба слика 17. марта у клубу „Врачар“ под називом „Путем љубави у свет уметности“ ауторки Радмиле Марић и Нинеле Јовановић. Дана 23. марта у просторијама

Дневног центра и клуба за старије „Анђелка Трнавац“ одржана је Самостална изложба радова примењене уметности Благоја Борића – Рајка.

У петак, 11. марта у клубу „Стари град 2“ у Светогорској улици, одржана је промоција књиге „Путник без пртљага“ аутора Сенише Ружичића

У уторак, 29. марта, обележен Дан шале и смеха у клубу „Лазаревац“, уз вицеове, афоризме, шале, песме и музику.

Дана 4. априла, у Клубу „Лазаревац“, обележен је Дан шале и смеха.

Дана 12. априла у клубу „Врачар“ одржано је гостовање Позоришне трупе „Пита луда куда“.

Дана 13. априла у Дневном центру и клубу за старије „Анђелка Трнавац“ Бањица уз пригодан културно забавни програм одржана је изложба слика Марице Туркаљ.

Дана 20. априла, у клубу „Драгиша Ћирић“, одржана је изложба икона Школе иконописања уз музички програм.

Дана 26. априла, у Клубу „Стари град 2“ - Светогорска, обележен је Васкрс, уз традиционално такмичење, тзв. Тушијаду. Дана 26. априла, у пријатној атмосфери и добром расположењу, у Клубу „Лазаревац“ обележен је Васкрс истог дана у клубу „Савски венац 2 - Дедиње“, а дана 27. априла у клубовима „Савски венац 3 - Г. Принцип“ и „Олга Ђулић“ у Железнику.

Дана 6. априла, у Клубу „Г. Принцип“, обележен је Дан шале и смеха.

У петак, 6. маја, у клубу „Г. Принцип“, обележена је слава клуба, Ђурђевдан.

Дана 18. маја у клубу „Гроцка“, после двогодишње паузе, одржано је дружење уз музику.

Дана 24. маја у клубу „Дедиње“ обележена је слава клуба Ћирило и Методије.

У Дневном центру и клубу за старије „Анђелка Трнавац“ на Бањици, дана 10. јуна отворена је изложба радова активисткиње Радмиле Ђурчић.

У уторак, 21. јуна у клубу „Стари град 2“ обележен Видовдан.

Књижевни клуб „Мирослав Антић“ приредио је 22. јуна, у свом седишту у клубу „Др Михаило Ступар 1“, промоцију књиге „Слике наших Крајишника“ аутора Славка Вигњевића.

Дана 28. јуна, у клубу „Гаврило Принцип“, обележен је Видовдан.

Дана 20. септембра у Клубу „Палилула“, одржана је свечаност поводом поделе диплома полазницима радионице веза и златовеза у оквиру Летњег програма. Овај курс је водила чланица клуба, активисткиња Љиљана Коковић.

Дана 22. септембра у Дневном центру и клубу за старије „Чукарица“, обележена је слава клуба, Свети Јоаким и Ана.

После летње паузе, дана 28. септембра, одржано је прво дружење корисника књижевног клуба „Мика Антић“.

У Дому „Карабурма“ 14. октобра, за станаре дома, приказана је музичко-драмска представа „Рапсодија“ чланова клуба „Дринка Ћуковић“ Звездара.

Дана 19. октобра у Стационару у Диљској приређен је културно-забавни програм корисника Дневног центра и клуба за старије „Треће доба – Вождовац II“, а истог дана, у Дому „Вождовац“, гостовао је клуб „Савски венац III - Г. Принцип“.

У клубу „Гроцка“ 5. октобра реализована је колективна прослава рођендана

У четвртак, 6. октобра, у клубу „Лазаревац“, обележен Међународни дан старијих, уз пригодан програм и изложбу ручних радова.

У Дневном центру и клубу за старије „Анђелка Трнавац“ на Бањици, дана 21. октобра отворена је седмодневна изложба слика Лејле Вукобрат.

Дана 24. октобра у клубу „Младеновац“ организовано је дружење са најстаријим корисницима поводом Месеца солидарности.

Дана 27. октобра у клубу „Стари град 1“ обележена је слава клуба Света Петка.

Музичко-сценско дело „Ромска рапсодија“ у извођењу клуба „Дринка Ћуковић“ Звездара приказана је у клубу „Радана Пупић“ на Аутокоманди 31. октобра.

Клуб „Палилула“ обележио је у суботу 5. новембра славу Свети апостол Јаков ношењем колача у цркву Сабора српских светитеља.

Дана 14. новембра у Дневном центру и клубу за старије „Анђелка Трнавац“ на Бањици отворена је изложба „Чаробни замкови“ Ненада Свицара.

У уторак 15. новембра у Дневном центру и клубу за старије „Стари град 2“ одржан је солистички концерт Љиљане Јевтић.

Дана 15. новембра у Дому Вождовац деветочлана глумачка екипа из драмске секције клуба „Дринка Ђуковић“ са Звездаре извела је своје музичко-сценско дело „Ромска рапсодија“.

У Клубу „Палилула“ је 22. новембра гостовао „Repetez Cabaret!“

Дана 24. новембра у Стационару у Диљској бр.2, гостовала је етно група „Бисер“ из Дневног центра и клуба за старије „Врачар“. Дана 25. новембра чланови клуба „Савски венац III – Гаврило Принцип“ гостовали су у Дому „Карабурма“.

Дана 30. новембра у клубу „Обреновац“ био је програм „Отворени микрофон“.

3.4.3. Област спорта и рекреације

У овој години није било великих појединачних и екипних такмичења у друштвеним играма и у области спорта и рекреације кренуло се лагано, у складу са могућностима у постковид периоду.

Током јануара и фебруара активна секција за алке и плочице у клубу „С. град 2“. Друштвена игра „Бинго“ одржана је током фебруара у клубовима „С. град 2“, „О.Страњаковић“ и „Обреновац“. У марту је „бинго“ одржан у клубовима „С. град 2“ и „Обреновац“. Секције за алке, плочице и пикадо биле су активне у марту и априлу у клубовима „С.град 2“ и „Младеновац“. У априлу „бинго“ у клубу „Обреновац“, а бинго је одржан и у клубу „Стари град 2“, као и у клубу „Драгиша Ђирић“ у Земуну.

У априлу одржан је интерни турнир у доминама у Клубу „Младеновац“. Одржан је међуклубски турнир у шаху између клубова „Гроцка“ и „Вера Видишки“.

Дана 18. маја у клубу „Младеновац“ одржано је међуклубско такмичење у доминама за клубове „Драпшин“, „Сопот“ и „Младеновац“.

Шаховски турнир у клубу „Гроцка“ са члановима шаховских секција клубова „Треће доба“ Калуђерица и клуба „Гроцка“ одржан је 20. маја.

Током јуна јога и јога на столицама сваке среде и петка у клубу „Дринка Ђуковић“ на Звездари. Секције за пикадо активне су у клубовима „Младеновац“ и „Стари град 2“. Шаховска секција је активна у клубу „Лазаревац“. Секција за домене је активна у клубу „Лазаревац“. Карташка секција активна је у клубу „Сопот“. Постоје термини за рекреативне вежбе у клубовима „Милева Марић Ајнштајн“, „Стари град 2“ и „Драгиша Ђирић“ у Земуну. Бинго се одржава у клубовима „Д. Ђирић“, „О. Страњаковић“ и „Обреновац“.

Дана 17. октобра у клубу „Младеновац“ одржано је међуклубско појединачно такмичење у пикаду за даме и господу, корисника клубова „Сопот“, „Драпшин“ и „Младеновац“, а 18. октобра одржано је међуклубско такмичење у алкама и плочицама за представнике клубова „Сопот“, „Драпшин“ и „Младеновац“.

Дана 19. октобра у просторијама клуба „Гроцка“ реализовано је међуклубско такмичење шаховских секција клубова „Треће доба“ Калуђерица и „Гроцка“.

Дана 14. новембра у клубу „Младеновац“, одржано је такмичење у доминама (парови) у организацији спортске секције клуба „Драпшин“ између корисника клуба „Младеновац“ и „Драпшин“. Новогодишњи турнир у друштвеним играма одржан је у клубу „Др Михаило Ступар II“.

3.4.4. Област радно-окупационих активности

Радно окупационе активности одвијале су се у оквиру планираних активности. У редовним терминима, секције радних терапија клубова наставиле су са радом. Секције ручног рада имале су своје термине у клубу „Драгиша Ћирић“ у Земуну, „Лазаревац“, „Стари град 2“, „Д. Ресавац“, „Савски венац II Дедиње“, „Олга Ђулић“ у Железнику, „Чукарица“, „Сопот“, „Радана Пупић“ Аутокоманда, „Анђелка Трнавац“ Бањица и „Врачар“. Еколошка радионица има свој термин у клубу „Олга Ђулић“ у Железнику.

Током јануара радионице радне терапије биле су активне у клубовима „Драгиша Ћирић“, „Стари град 2“, „Душан Ресавац“ и „Др Михаило Ступар 1“. Радионице радне терапије током фебруара: радионица веза и квилинга у клубу „Д. Ресавац“, у клубовима „С. град 2“, „Д. Ћирић“, „Врачар“, радионица ткања у клубу „Чукарица“, курс израде нарукнице са перлицама и курс енкаустике у клубу „А. Трнавац“. Радионице радне терапије током марта и априла: „Д. Ћирић“, „Д. Ресавац“ и „Др М. Ступар 1“.

У уторак 5. априла организована је ускршња радионица у клубу „Младеновац“.

Током маја курсеви енкаустике завршени у клубу „А. Трнавац“ на Бањици и у клубу „Дринка Ћуковић“ на Звездари, а исти курс се одржава у клубовима „Лазаревац“, „Врачар“ и „Гроцка“.

У четвртак 5. маја, у клубу „Олга Ђулић“ у Железнику уручено је признање за активност месеца еколошкој секцији клуба. Дана 6. маја у пријатној атмосфери и добром расположењу у клубу „Обрен Страњаковић“ Барајево уручено је признање за активност месеца креативним женама овог клуба, а признања им је уручила Мица Милојевић, потпредседник Савета клубова.

Сајам хортикултуре одржан је у Гроцкој 11. маја. На сајму су учествовале представнице клубова „Гроцка“ и „Треће доба“ – Калуђерица излажући цвеће у санксијама на штандовима.

Дана 13. маја у Дневном центру и клубу за старије „Анђелка Трнавац“ одржана је изложба радова са курса енкаустике. Изложба је била пропраћена пригодним културно забавним програмом. Завршна изложба слика са курса енкаустике одржана је и у клубу на „Дринка Ћуковић“ на Звездари 19. маја.

Током месеца јуна еколошка радионица у клубу „Олга Ђулић“, декупаж у клубовима „Вождовац 2“ и „Олга Ђулић“, Курс ткања се одржавао у клубу „Чукарица“. Радионица кројења и шивења била је у клубовима „Врачар“ и „Д. Ресавац“. Радионице енкаустике биле су у клубовима „Врачар“, „Гроцка“, „Д. Ћуковић“ и „Калуђерица“. Радионица израде чаробних замкова од картона, као и радионица израде накита од полимерне глине биле су у клубу „А. Трнавац“.

Клуб „Душан Ресавац“ Раковица био је домаћин дружења радне терапије у уторак, дана 27. септембра, а организована је и продајна изложба

Клуб „Врачар“ био је 28. септембра домаћин међклубског дружења чланица радних секција клубова „Треће доба“ - Калуђерица, „Гроцка“, „Радана Пупић“ - Аутокоманда и домаћин - клуб „Врачар“. Том приликом приређена је изложба разноврсних радова чланова клуба домаћина и ОРУК-а.

Четврта самостална изложба Марице Туркаљ свечано је отворена 23. новембра у клубу „Драгиша Ћирић“.

Дана 30. новембра у Дневном центру и клубу за старије „Олга Ђулић“ у Железнику организована је изложба радова декупажа и енкаустике корисника клуба.

Радионице израде новогодишњих аранжмана и честитки одржане се током децембра у клубовима „Вера Видицки“, „Чукарица“, „Олга Ђулић“, „Младеновац“, „Стари град 1“, „Сопот“, „Дедиње“, „Г. Принцип“, „Лазаревац“, „Стари град 2“, „Гроцка“, „Калуђерица“, „Вождовац 2“, „Анђелка Трнавац“, „М. М. Ајнштајн“.

Изложбе Новогодишњих аранжмана у објектима Народне Банке Србије одржане су 21. и 22. децембра уз учешће представница клубова „Сопот“ и „Врачар“.

Централна изложба радних терапија под називом „Изложба новогодишњих аранжмана“ одржана је у клубу „Врачар“ 23. децембра.

3.4.5. Област промотивних активности

У оквиру клубова раде секције за комуникације које у локалним заједницама сарађују са различитим институцијама и организацијама и промовишу активности клубова за дневни боравак.

Током 2022. године корисници клубова гостовали су у неколико информативних телевизијских програма а у циљу промоције активности клубова за дневни боравак. Такође, најважније медијске куће пропратиле су главне догађаје и активности дневних центара и клубова. Све посете званичника и представника локалних самоуправа биле су медијски праћени догађаји.

3.4.6 Област социјално-хуманитарних активности

Реализоване су акције, манифестације и програми клубова за дневни боравак и учешћа по позиву других институција, организација и удружења: редовне месечне посете и извођење културно-забавног програма у домовима за старе, укључујући и домове у Обреновцу и Младеновцу, прикупљање одеће, постељине, услуге клупских секција за кројење и шивење за потребе појединих клубова и домова.

У оквиру клубова раде секције за социјално-здравствене активности које у свом делокругу имају посете корисницима клуба који имају здравствене проблеме, организују окупљања и свечаности за најстарије чланове клуба и др.

Дана 6. јула је реализовано, у сарадњи са Институтом за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, здравствено предавање које је обухватило више тема: постковидални третман, здравствену негу и превенцију и интервенцију у вези уједа крпеља.

У вези социјалне подршке најстаријим суграђанима, традиционално се у геронтолошким клубовима, током месеца октобра - Месеца солидарности са најстаријима организују приједи: у клубу „Обреновац“ одржана је 25. октобра свечаност за чланове клуба. У уторак 25. октобра у клубу „Треће доба - Вождовац II“ организовано је дружење са најстаријим корисницима. Дана 26. октобра одржано је дружење са најстаријима у клубу Чукарица. Дана 21. октобра у клубу „Дедиње“ реализовано је дружење са најстаријима. Такође, организују се дружења са најстаријима и поводом Васкрса: дана 18. априла клуб „Др Михаило Ступар 1“ организовао је свечаност за најстарије чланове клуба, а истим поводом 20. априла клуб „Обреновац“.

Посебан повод био је 22. јуна у клубу „Гроцка“ када је организована је свечаност поводом прославе 95-ог рођендана корисника клуба Живорада Марковића, који је најстарији члан клуба који редовно долази и борави у клубу 29 година!

3.4.7. Област перманентног учења

Услуга дневног боравка у клубовима за старије обогаћена је садржајима области перманентног учења у циљу очувања способности и психо-физичког стања, личног развоја и унапређења међуљудских односа чланова клубова. Делатност на овом пољу се спроводи кроз различите активности доступне члановима клубова: предавања, трибине, радионице, семинаре, курсеве и др. Едукативне активности спроводе социјални радници, радни терапеути и волонтери.

Програм „Академија 65+“ обухвата садржаје области перманентног учења у циљу очувања способности и психо-физичког стања, личног развоја и унапређења међуљудских

односа чланова клубова. Делатност на овом пољу се спроводи кроз различите активности доступне члановима клубова: предавања, трибине, радионице, семинаре, курсеве и др. Едукативне активности спроводе социјални радници, радни терапеути и волонтери-сарадници и волонтери-корисници.

Током јануара није било едукативних активности. Током фебруара, од едукативних програма спровођени су курс калиграфије, мобилних апликација и школа рачунара у клубу „Стари град 2“, сликање и цртање у клубу „Савски венац 3 – Гаврило Принцип“, а у клубу „Драгиша Ћирић“ у Земуну курс калиграфије и иконописа и школа енглеског језика.

У марту, априлу и мају спровођени су курс калиграфије, мобилних апликација и школа рачунара у клубу „Стари град 2“, сликање и цртање у клубу „Савски венац 3 – Гаврило Принцип“, а у клубу „Драгиша Ћирић“ у Земуну курс калиграфије и иконописа и школа енглеског језика.

Дана 31. маја у клубу „Драгиша Ћирић“ у Земуну одржан је јавни час енглеског језика где су полазници имали „завршни испит“ и уручене су им дипломе.

Током јуна школа енглеског језика била је у клубовима „Савски венац 2 Дедиње“ и „Треће доба – Вождовац 2“.

Током периода септембар - децембар, школа енглеског била је у клубовима „Савски венац II Дедиње“, „Треће доба – Вождовац II“, „Драгиша Ћирић“ (две групе),

Врсте активности	2018		2019		2020		2021		2022	
	Број акт.	Број кор.	Број акт.	Број кор.	Број акт.	Број кор.	Број акт.	Број кор.	Број акт.	Број кор.
Културно-забавне	1.206	15.321	1.861	24.707	742	9.646	75	687	787	10.211
Радна терапија	346	3.123	571	2.891	172	860	102	743	289	1.923
Едукација	514	5.423	453	3.179	208	1.456	98	480	87	621
Спорт и рекреација	/	/	962	8.172	484	4.114	19	118	304	3.500
Социјално-здравствене и хуманитрне активности	/	/	439	6.650	154	2.310	0	0	68	857
Област комуникација	/	/	96	877	154	1.483	6	57	16	248
УКУПНО	/	/	7.382	46.476	1.914	10.232	300	2.085	1.551	17.360

Табела 12. Приказ активности у клубовима по областима за период 2017-2022.г.

3.4.8. Интернет кутак

Због раста интересовања за коришћењем Интернета и већег обухвата полазника курсева обуке за рад на рачунару и коришћења Интернета у организацији клубова, самостално или у сарадњи са партнерима организован је садржај „Интернет кутак“ у оквиру којег су створени услови за приступ интернету. „Интернет кутак“ се пружа у клубовима: „Стари град 2“, „Лазаревац“ и „Дринка Ћуковић“ - Звездара.

3.5. ПРЕФЕРЕНТНИ ПРОГРАМИ

Р.Ј. „Дневни центри и клубови“ у циљу унапређења односа према старијим лицима и утицања на побољшање квалитета њиховог живота и друштвену укљученост развила је различите програме реализоване у форми манифестација које имају шири друштвени значај. У овом одељку издвојени су програми у организацији Р.Ј. „Дневни центри и клубови“ који су по броју учесника, разноврсности садржаја и мултифункционалности пројектованих циљева изазвали значајну медијску и друштвену пажњу. Укључене су и иновативне форме и садржаји

који су унапредили праксу. Преферентни програми евидентирају се у форми колективних предмета корисника а овде су приказани хронолошким редом.

Дана 26. јануара у Књижевном клубу „Мика Антић“, у просторијама Дневног центра и клуба за старије „Др М. Ступар I“ на Новом Београду, свечано је обележен празник Свети Сава.

Клубови Геронтолошког центра Београд сарађују на пројекту „иновативне социјалне услуге“ Црвеног крста Србије. Током месеца фебруара и марта обједињене групе певача из састава мешовитог хора „Смиње“, етно групе ПАКУД-а „Анђелка Трнавац“, и клубова „Стари град 2“, „Др Михаило Ступар I“ припремали су одабране музичке нумере различитих жанрова као што су изворна, народна и староградска песма. Музичку пратњу чинили су чланови оркестра „Похорски ђердани“ првог геронтолошког клуба. Активност је била део сарадње клубова Геронтолошког центра Београд и Црвеног крста Србије, а на пројекту „иновативне социјалне услуге за особе са деменцијом“. Циљ пројекта је очување менталних капацитета особа оболелих од деменције кроз когнитивни и музички садржај доступан на таблетима. Посебан софтверски пакет креиран је на Истраживачком институту Јоанеум из Аустрије. У клубу „Савски венац I“ реализована је проба музичких нумера по пројекту за иновативне социјалне услуге.

Дана 16. марта у клубу „Др Михаило Ступар I“, у организацији Књижевног клуба „Мирослав Антић“ одржано је књижевно дружење посвећено јубилеју годишњице клуба Мирослава Антића.

Дана 13. априла у организацији Књижевног клуба „Мирослав Антић“ одржана је промоција збирке песама Мирјане Матић. Музички програм тим поводом извели су чланови секције за културу „Похорски ђердан“ клуба „Др Михаило Ступар I“.

Дана 13. априла у клубу „Др Михаило Ступар I“, одржан је редовни састанак Књижевног клуба „Мирослав Антић“;

У уторак, 10. маја у клубу „Стари град 2“ у Светогорској улици, у оквиру VIII Фестивала међугенерациске сарадње, одржано Литерарно дружење, са ученицима ОШ „Дринка Павловић“, који су учествовали на литерарном конкурс „Волим баку/деку“ и у изради видео зборника „Зелено волим те златно“. Манифестацији је испред Установе присуствовао руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић који је, после програма, поделио дипломе и слаткише ученицима за најбоље радове, и захвалницу школи за сарадњу и подршку фестивалу.

Дана 10. маја у оквиру VIII Фестивала међугенерациске сарадње „Океј“ под слоганом „Еј, ипак је сад Океј“ у Дневном центру и клубу за старије „Врачар“ организован је програм „Бакин ручак“ за децу која су корисници услуга из Дома за децу „Драгутин Филиповић Јуса“ на Врачару. Циљ програма је развијање међугенерациске повезаности и разумевања и размена љубави и подршке. Руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић је сваком детету поделио захвалницу и пригодан поклон, а Дом за децу „Драгутин Филиповић Јуса“ је добио неколико пакета постељина и јастучница са дечијим мотивима рађених на радионици радне терапије клуба „Врачар“

Дана 12. маја на YouTube каналу Установе Геронтолошки центар Београд, објављен је фестивалски Видео зборник песама „Зелено волим те златно“.

У понедељак, 9. маја, у галерији Театра 78, на мултимедијалној вечери и изложби поводом 40. година стваралаштва вајара Милутина Ранковића, наступио је мешовити хор „Смиње“, отворивши програм са три песме.

Милена Вукадин, корисница клуба „Палилула“ је одржала промоцију своје прве књиге „Љубав, радост, сузе и бол“ у клубу „Палилула“ дана 16. маја. Промоција књиге Милене Вукадин је одржана 18. маја у књижевном клубу „Михаило Мика Антић“.

Дана 20. маја радна терапеуткиња Марија Станојевић повела је групу активисткиња и активиста наших клубова у посети изложбе под називом „Ја баш лично“ уметнице Биљане Михајловић. Изложба је била приређена у Центру за културу „Ранчићева кућа“ у Грошској.

Дана 25. маја у књижевном клубу „Михаило Мика Антић“ одржана је промоција прве књиге „Сапутник“ Љиљане Стаменковић, чланице клуба „Земун“.

Дана 13. јуна у дому Карабурма свечано је обележен Дан установе. У свечаности су учествовали представници клубова, Сњежана Радашиновић, социјална радница и Драгана Димитријевски, радна терапевткиња, а у програму су учествовали вокално-инструментална група „Похорски Ђердан“ из клуба „Др Михаило Ступар 1“ са Новог Београда, плесни пар и чланови радних терапија.

У петак, 24. јуна, првог дана манифестације „Дунаву с љубављу“, под покровитељством Града Београда, ГО Земун и Туристичке организације Земун, програм је извео део хора „Смиље“ у „Старој капетанији“, који је био увертира за отварање изложбе фотографија „Земун на Дунаву“. У уторак, 28. јуна, у културно-забавном програму под називом „Музички спус на Дунавом“, претпоследњег дана трајања манифестације „Дунаву с љубављу“, на летњој позорници, на земунском кеју, одржан је свечани концерт, такође и поводом обележавања Видовдана. Међу учесницима концерта било је представника наших геронтолошких клубова: група певача „Смиље“, етно-групе ПАКУД-а, „Ластавице“ и „Соколови“, фолклорна група „Савска зора“, соло певачи

Вишемесечни програм „За мале дивове“, ручно рађен асортиман за превремено рођене бебе смештене на Институту за неонатологију, завршен је дана 6. јула уручивањем у просторијама Института. Присуствовали су в.д. директора Института Радмила Милеуснић, помоћница директора Геронтолошког центра Београд Милица Ђорђевић, руководилац Пружаоца услуга у заједници Милош Минић, социјални радник Сњежана Радашиновић.

Летњи програм у организацији РЈ Дневни центри и клубови током јула реализован је у 4 области активности: рекреација, забава, обука у занатским и уметничким вештинама и едукација у коришћењу мобилних апликација. У области рекреације у понуди су биле: јога на столицама, хата јога и рекреативне вежбе. У области забаве биле су караоке. У области обуке у занатским и уметничким вештинама: школа ткања, креативна радионица, радионица декупажа, златовез, сликање на свили и енкаустика. Едукација у коришћењу мобилних апликација спроводила се онлајн.

Дневни центар и клуб „Гроцка“ организовао је 12. јула прославу клупске славе „Петровдан“.

Секција за културу клуба „Обреновац“ извела је концерт „За пријатеље“ 15. августа на сцени „Код старе бање“, а у оквиру традиционалне манифестације „Обреновачко лето“.

Новинарка листа „Ало“ Весна Вукадиновић, у просторијама клуба „Анђелка Трнавац“ на Бањици, дана 15. септембра, урадила је интервју са члановима литерарних секција из клубова „Гроцка“, „Палилула“, „Дринка Ђуковић“ Звездара и „Стари град I“.

Шести по реду Сајам зимнице у Гроцкој под називом „Јесења кухиња“, а у организацији ГО Гроцка одржан је 30. септембра, а учешће на Фестивалу узели су и Дневни центар и клуб „Гроцка“ и „Треће доба“ Калуђерица.

У недељу, 9. октобра, чланови клуба „Лазаревац“, учествовали у програму у Културном центру „Хаци Рувим“ у Лајковцу

У среду, 19. октобра, у клубу „Др М.Ступар 1“, одржано литерарно поподне Књижевног клуба „Мика Антић“.

Дана 3. новембра, у Клубу „Стари град 2“, трећег дана Фестивала стваралаштва старијих „Златно доба“ свечано је отворена изложба слика чланова клубова. Изложбу је свечано отворио наш еминентни сликар Радован Мића Трнавац, а присутнима се обратио и директор Установе Геронтолошки центар Београд Срђан Димитријевић

У оквиру XX Фестивала стваралаштва старијих „Златно доба“ током трећег фестивалског дана, у четвртак, 3. новембра, у предивном амбијенту клуба „Радана Пупић“ на Аутокоманди, одржана је колективна изложба рукотворина корисница и корисника Дневних центара и клубова. На изложби је било укупно осадесет шест радова излагача из двадесет и једног клуба.

Испред Установе Геронтолошки центар Београд колективној изложби рукотворина присуствовали су Срђан Димитријевић, директор Установе, Милош Минић руководилац РЈ "Пружаоци услуга у заједници", Биљана Вујић, управница РЈ Стационар Диљска", као и заменик управника Миодрaг Тасић.

У оквиру програма јубиларног XX Фестивала стваралаштва старијих „Златно доба“ у петак, 4. новембра, у Центру за културу „Влада Дивљан“ одржан је свечани концерт Пакуд-а. Концерту су присуствовали представници ГО Палилула, директор Установе културе „Влада Дивљан“ Љубиша Ђуровић, директор Установе Геронтолошки центар Београд Срђан Димитријевић, помоћник директора Милица Ђорђевић, управник РЈ „Дневни центри и клубови“ Милош Минић и заменик управника Миодрaг Тасић.

Чланови књижевног клуба „Мика Антић“ састали су се 16. новембра у просторијама Дневног центра и клуба за старије „Др Михаило Ступар I“.

Дана 25. новембра у Дневном центру и клубу за старије „Радана Пупић“ на Аутокоманди, у сценографији отвореног студија, одржана је промоција музичког албума естрадног уметника Милана Љубића.

У уторак, 29. новембра чланови ансамбла „Колубарски вез“ из Дневни центар и клуба за старије „Лазаревац“, гостовали са комплетним програмом у приватном лиценцираном Дому за смештај одраслих и старијих „Kosteas Home“ у Петки.

Књижевна манифестација „Poetikus Vivus“ одржана је 16. децембра у клубу „Врачар“ а наступали су песници – учесници поетског конкурса са XX Фестивала стваралаштва старијих „Златно доба“.

Трационална „Песничка Нова година“ Књижевног клуба „Мика Антић“ одржана је у клубу „Др Михаило Ступар I“ 21. децембра.

3.6. ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНОГ РАДА И СТРУЧНИ РАД СА КОРИСНИЦИМА

3.6.1. Социјални рад у Р.Ј. "Дневни центри и клубови"- мрежа клубова

Значај стручног социјалног рада у дневним услугама у заједници (мрежа клубова) огледа се у све бољим резултатима у реализацији програмских активности клубова, где социјални радник директно учествује у креирању активности и решавању основних проблема функционисања интересних група и колектива клуба у целини. Основне методе социјалног рада у клубовима су:

1. социјални рад у организовању заједнице,
2. социјални групни рад и
3. социјални рад са појединцем .

Ангажовање социјалног радника у овој области обухвата рад у тиму, израду различитих програма, извештаја, стручних саопштења, евиденција, анкета, комуникацију са локалном заједницом, учествовање на стручним семинарима, организовање интересних група, едукацију, координацију и саветодавни рад.

Кроз примену саветодавног и социјално едукативног рада социјални радник пружа подршку корисницима, побуђује интересовање, усмерава мотивацију и оспособљава кориснике на одговарајуће деловање. Социјални радник мотивише кориснике за укључивање у организоване програме. Информише кориснике о правима која им припадају по основу Закона о социјалној заштити и Одлуке о правима и услуга у социјалној заштити града Београда и начинима за остваривање. У свом раду примењује методе групног саветодавног рада: предавања на тражене теме, групне дискусије, демонстрације и заједничке састанке.

Период	Укупан број корисника клубова	Пријемне процене	Процене	Индивидуални план услуга	Поновна процена	Поновни ИПУ	Укупно
31.12.2014.	5.052	300	228	/	/	/	528
31.12.2015.	5.514	596	151	64	/	/	811
31.12.2016.	6.459	956	30	26	4	4	1.020
31.12.2017.	7.387	931	6	5	/	/	942
31.12.2018.	8.473	1201	8	8	4	4	1225
31.12.2019.	8.886	653	29	29	9	9	729
31.12.2020.	8.571	158	0	0	0	0	158
31.12.2021.	8.491	136	1	0	0	0	137
31.12.2022.	8.581	383	0	0	0	0	383

Табела 13. Приказ реализације стручног поступка 2014-2022

Стручни рад се спроводи кроз активности пружања подршке и помоћ корисницима ради очувања односно побољшања квалитета живота. Стручни радници примењујући саветодавно-мотивациони рад са појединцем подстичу кориснике на социјалну укљученост и „помоћ до самопомоћи“. Ове услуге стручног рада помажу кориснику да развије оне облике понашања који унапређују његове односе са другим људима и прихватање позитивних друштвених вредности. Стручни рад се реализује и кроз едукативно-групни рад на организовању корисника у самоуправни тела, секције и ad hoc групе. Ове услуге стручног рада утичу на креирање подржавајуће климе као позитивног оквира за очување и испољавање потенцијала корисника.

Доношењем Упутства о третману корисника услуга дневних центара и клубова за старије чланови стручног тима службе за социјалне и опште послове су током 2019. г. примењивали процедуре стручног поступка.

Социјални радници су током 2022. године реализовали 383 процедура стручног поступка и то се односи на пријемне процене.

	Непосредни лични информативни контакт са корисницима	Непосредни телефонски информативни контакт са корисницима	Посредни информативних контакт са корисницима путем електронских медија	Интензивни индивидуални стручни разговори са корисницима	Белешке социј. радника поводом обављених стручних разговора
2015	17.484	5.679	104	504	31
2016	17.580	6.849	515	854	92
2017	17.720	6.871	537	901	112
2018	20.817	6.916	781	1035	23
2019	16.520	5.227	473	869	26
2020	4.483	25.474	165	198	134
2021	9.405	8.877	71	1.447	61
2022	10.559	3.759	235	598	14

Табела 14. Приказ реализације социјалног рада са појединцима

Социјални радници су имали 10.559 непосредних личних информативних контаката са корисницима у 2022. години, 3.759 непосредна телефонска разговора са корисницима, 235 електронских порука. Индивидуалних стручних разговора било је 598, а поводом разговора са корисницима написане су 14 белешке социјалних радника.

	Координација на састанцима Савета корисника		Координација на састанцима Организационих одбора		Координација на састанцима Секција		Координација на Трибинама		Координација на турнирима, радионицама		Координација на социотерапијској групи и „тренингу сензитивности“	
	Σ	корис.	Σ	корис.	Σ	корис.	Σ	корис.	Σ	корис.	Σ	корис.
2016	254	2.060	82	369	182	1.730	41	983	99	1.885	8	73
2017	262	2.109	87	398	185	1.772	47	991	101	1.505	/	/
2018	213	1.748	45	271	211	1.814	24	577	23	740	4	45
2019	204	1.709	59	310	190	1.643	52	887	16	473	1	4
2020	62	534	37	289	34	331	20	299	1	30	10	/
2021	0	0	1	4	21	177	1	9	0	0	27	160
2022	24	183	63	278	131	1.159	31	383	5	56	3	29

Табела 15. Приказ реализације поступака социјалног рада са групама

Социјални радници су одржали 24 састанка Савета на којима је присуствовало 183 корисника, 63 састанка организационих одбора са 278 корисника, 131 састанак секција са 1159 корисника, 31 трибину са 383 корисника, координирали са 5 радионица/турнира уз учешће 56 корисника и имали 3 социотерапијске групе са 29 корисника.

Интензивирање је рад на евиденцијама и документацији тако да су предмети груписани у оквиру архива индивидуалних предмета корисника и архива колективних предмета корисника.

Период	укупан број корисника	Предмети корисника (актива) у архиву	корисници који имају предмете у архиву (актива) у %
31.12.2013.	6.222	47	0,8 %
31.12.2014.	5.052	581	11,5 %
31.12.2015.	5.514	1.288	23,4 %
31.12.2016.	6.459	2.314	35,8 %
31.12.2017.	7.424	3.254	43,8 %
31.12.2018.	8.473	4.462	52,7%
31.12.2019.	8.882	5.018	56,5%
31.12.2020.	8.571	5.076	59,2%
31.12.2021.	8.491	5.130	60,5%
31.12.2022.	8.581	5.137	59,9%

Табела 16. Број предмета корисника у архиву – актива

Укупно постоји **5.137** предмета, а проценат корисника који имају предмете износи **59,9 %**. Потоје и **19** предмета у пасиви за кориснике старије од 90 година за које није било могуће утврдити статус (да ли су у животу, на смештају у дом или одсељени), уколико и у току 2023. године не будемо у могућности да ступимо у контакт са њима, њихови предмети ће бити предати на архивирање. За архивирање је припремљено **85** предмета (за кориснике који су преминули, одсељени, смештени у домове или изјавили да више не желе бити корисници наших услуга због болести).

3.7. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ, ИНФОРМАТИВНО-АНАЛИТИЧКА ДЕЛАТНОСТ И САРАДЊА СА ПАРТНЕРИМА

3.7.1. Стручно усавршавање

Стручни радници учествовали су на конгресу, конференцијама, стручним скуповима и едукацијама:

- Јасна Јовић, Вера Витезовић и Мирјана Вукашиновић учествовале на Националној конференцији „Изазови професије социјалног рада“ у организацији Високе школе социјалног рада и Коморе социјалне заштите 25. марта 2022. и учешћем добиле по 5 пасивних бодова.
- Јасна Јовић, Мирјана Вукашиновић, Данијела Михајлов, Ана Ступар, Вера Витезовић, Снежана Радашиновић учествовали су на онлајн трибини „Утицај друштвених концепата о улози мушкарца на одлуке, мере и заштиту од насиља у породици“, 7. априла, (учешћем на овој трибини остварено право на 3 пасивна бода за обнову лиценце).
- Јасна Јовић, Мирјана Вукашиновић, Данијела Михајлов, Снежана Радашиновић, Вера Витезовић, Драгана Димитријевски и Марија Станојевић су учествовале на едукацији, под називом „Спровођење програма радне терапије са одраслим и старијим лицима у оквиру домског смештаја“, 18. и 19. априла у Дому „Бежанијска коса“, са тестом провере знања, (учешћем на овој едукацији остварено право на 15 активних бодова за обнову лиценце).
- Мирјана Вукашиновић, Данијела Михајлов, Снежана Радашиновић и Ненад Стевановић учествовали су на трибини „Постојећи модел подршке породицама лица оболелих од деменције“, 24. маја, у великој сали ГО Раковица (учешћем на овој трибини остварено право на 3 пасивна бода за обнову лиценце).
- Мирјана Вукашиновић, Данијела Михајлов, Снежана Радашиновић и Јасна Јовић учествовали су на 42. Сустретима социјалних радника на Факултету политичких наука – „Од изолације до сусрета – изазови социјалног рада“ 10. јуна.
- Мирјана Вукашиновић, Вера Витезовић, Данијела Михајлов, Снежана Новаковић Митић, Ненад Стевановић и Јасна Јовић учествовали су на едукацији на ФПН 12. јула на Националној конференцији „За корак даље“.
- 15. јула онлајн едукација са тестом „Етика и интегритет“ Агенције за борбу против корупције, похађали Мирјана Вукашиновић, Јасна Јовић, Данијела Михајлов, Снежана Радашиновић и Ненад Стевановић, а 19. јула похађали су едукацију Драгана Димитријевски и Снежана Новаковић Митић.
- Социјална радница Вера Витезовић учествовала на Међународном геронтолошком конгресу у Палати Србија као активна учесница (20 активних бодова) и социјална радница Мирјана Вукашиновић као пасивна учесница (10 пасивних бодова).
- Социјална радница Снежана Радашиновић учествовала у истраживачком пројекту Медицинског факултета.
- Укупно 7 социјалних радника су ментори за 13 студената социјалног рада Факултета за медије и комуникацију.

3.7.2. Информативно-аналитичка делатност

У оквиру информатичко аналитичке области обављају се студијско аналитички, статистичко аналитички и стручно евиденциони послови који се односе на: вођење матичне евиденције о корисницима услуга, евиденције о коришћењу услуга, евиденције о реализованим програмима и активностима; праћење, анализу стања и израду извештаја и других докумената о

делатности пружања дневних услуга у заједници; пружање стучне помоћи приликом израде аката којима се уређује област ових услуга, праћење прописа, стучних публикација и других докумената у вези са делатношћу Радне јединице; сарадњу са надлежним органима и партнерским организацијама; израду периодичних и годишњих извештаја о раду Радне јединице; припрему документације и информативног материјала за наступе представника у средствима јавног комуницирања и на значајним скуповима.

У циљу бољег интерног и екстерног информисања израђује се посебан информативни месечни билтен „Клупче“ са прегледом реализованих и планираних активности. Билтен је доступан редовно и корисницима клубова. У периоду јануар – децембар 2022.год. социјални радник Ненад Стевановић је уредио и штампао **11 бројева билтена „Клупче“** (од броја 99 до броја 109). Билтен „Клупче“ постао је незаменљив извор информација за све који су описом посла упућени на рад клубова, као и корисника услуга и шире јавности.

Користећи предности друштвених мрежа у циљу што ширег информисања заинтересованих редовно се ажурира фејсбук страна на којој се едитују сви значајније догађаје у којима су учествовали корисници клубова.

Што се тиче обраде података, анализе података и писања извештаја различитих типова и намена, у Табели 17. дат је преглед истих.

Врста извештаја	УКУПНО	социјални радници							
		Ана Ступар	Jasna Jonah	Снежана Новакоскић Mirtih	Снежана Радашиновић	Мирјана Букашиновић	Данијела Мисајлон	Вера Витезовић	Ненад Стевановић
Месечни извештај социјалног радника	84		12	12	12	12	12	12	12
Списак корисника преминулих и смештених у домове	12							1	11
Табела бројног стања клубова	12								12
Месечни извештај Стручног тима – статистички преглед	12							3	9
Месечни извештај Стручног тима – преферентни програми и партнери	12							3	9
Извештај о клубовима	3							1	2
Извештаји са састанака Стручног тима и колегијума	47						2	4	41
Годишњи извештај Стручног тима – статистички подаци	1								1
Годишњи извештај Стручног тима – преферентни програми	1							1	
Ванредни извештаји	8								8
Дописи	20							3	17
УКУПНО	212	0	12	12	12	12	14	28	122

Табела 17. Преглед писаног извештавања

Укупно је урађено 192 извештаја у протеклој години и 20 дописа.

3.8. САРАДЊА СА ПАРТНЕРИМА И ПРОЈЕКТИ

Делатност пружања дневних услуга у заједници по природи свог друштвеног задатка, оријентисана је на сарадњу са великим бројем партнера у циљу оптимизације коришћења потенцијала и ресурса локалне заједнице, чиме се обезбеђује већи ниво социјалне сигурности

старијих лица. У оквиру примене социјалног рада у организовању локалне заједнице, у сарадњи са партнерима, реализовани су програми и активности Дневних центара и клубова.

3.8.1. Карактеристике сарадње

Сарадња остварена у току 2022. године може се поделити у следеће сегменте:

1. Сарадња са Градским општинама,
2. Сарадња са установама, институцијама и организацијама социјалне заштите,
3. Сарадња са установама, институцијама и организацијама здравствене заштите,
4. Сарадња са образовним и васпитним установама,
5. Сарадња у области културе,
6. Сарадња у области спорта,
7. Сарадња са другим установама, институцијама, организацијама и фирмама,
8. Сарадња у области медија.

3.8.2. Подршка републичких и градских званичника

У јануару није било посете званичника.

Председник ГО Раковица Милош Симић и државни секретар у Министарству унутрашњих послова Милосав Миличковић посетили су у 18. фебруара клуб „Душан Ресавац“ у Раковици.

Дана 2. марта отворен је реновиран клуб за старије „Сопот“. Отварању су поред чланова клуба присуствовали заменик градоначелника Горан Весић и градска секретарка за социјалну заштиту Наташа Станисављевић. Испред Установе Геронтолошки центар Београд отварању су присуствовали помоћница директора Милица Ђорђевић и Руководилац пружаоца услуге у заједници Милош Минић.

Заменик градоначелника Горан Весић и градска секретарка за социјалну заштиту Наташа Станисављевић свечано су отворили реновиран Дневни центар и клуб за старије „Гроцка“ 11. марта. Овој свечаности су присуствовали и председник Градске општине Гроцка Драган Пантелић, као и управник РЈ „Дневни центри и клубови“ Милош Минић, а догађај је био праћен од стране медија.

Дана 17. марта је свечано отворен први дневни центар и клуб на општини Сурчин - у Добановцима. Отварању су присуствовали званичници, заменик градоначелника Београда Горан Весић, који је свим присутним покљонио своју књигу о Београду, градска секретарка за социјалну заштиту Наташа Станисављевић, као и председник општине Сурчин, Стеван Шуша са члановима општинског већа. Званичнике су испред установе дочекали руководиоца пружаоца услуге у заједници, Милош Минић, и помоћница директора Установе Геронтолошки центар Београд, Милица Ђорђевић.

Дана 31. марта корисницима дневних центара и клубова било је омогућено организовано присуствовање обраћању званичника Републике Србије.

Дана 19. априла градска секретарка за социјалну заштиту Наташа Станисављевић обишла је Клуб за старија лица „Др Михаило Ступар 2“ у Новом Београду, где су били у току радови на реновирању. Догађају су присуствовали директор Геронтолошког центра Београд Срђан Димитријевић и руководиоца Радне јединице Дневни центри и клубови при овој установи Милош Минић.

У среду, 11. маја у клубу „Стари град 2“ у Светогорској, у оквиру VIII Фестивала међугенерациске сарадње, одржане Међугенерациске караоке, где су учествовали ученици ОШ „Филип Вишњић“ и наши чланови. Овој манифестацији је присуствовала и градска секретарка за социјалну заштиту Наташа Станисављевић и председник ГО Стари Град, Радослав

Марјановић, а испред наше Установе, директор Срђан Димитријевић, помоћница директора Милица Ђорђевић и руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић.

На централној манифестацији обележавања Дана борбе на Кошарама у „МТС дворани“, некадашњој згради Дома синдиката, а у организацији Владе Републике Србије, на челу са премијерком Аном Брнабић, дана 13. јуна, у вечерњим часовима, присуствовали су и представници Установе Геронтолошки центар Београд, помоћница директора Милица Ђорђевић, руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић, председница Савета клубова Анка Недучин и тридесетак корисника.

У клубу „Дринка Ђуковић“ дана 14. јуна, поводом посете градске секретарке Наташе Станисављевић, приређене су показне радионице енкаустике и школе сликања. Ток дана, испред установе су били руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић.

Дана 30. септембра, у Централном холу Дома Народне скупштине Републике Србије, наступио је Хор „Смиље“, са сплетом песама свечано отворивши обележавање Међународног дана старијих особа, где су се присутнима обратили Сандра Божић, подпредседница Народне скупштине Републике Србије, Елма Елфић, помоћница просвете, науке и технолошког развоја, Бранкица Јанковић, повереница за заштиту равноправности и Борка Јеремић, шефица канцеларије Популационог фонда Уједињених нација за Србију. Међу многобројним високим званичницима били су и наш директор Срђан Димитријевић и помоћница директора Милица Ђорђевић, а испред Стручног тима биле су социјалне раднице Мирјана Вукашиновић и Данијела Михајлов.

У Дневном центру и клубу за старије „Радана Пупић“ на Аутокоманди 1. октобра одржана је централна свечаност обележавања 1. Октобра – Међународног дана старих којој су присуствовали министарка за рад, запошљавање, борачка и социјална питања др Дарија Кисић, заменица градоначелника Весна Видовић, градска секретарка за социјалну заштиту Александра Чамагић, помоћница ресорне министарке Биљана Зекавица и заменик председника општине Савски венац Урош Трипковић, а испред Установе геронтолошки центар Београд, директор Срђан Димитријевић, помоћница директора Милица Ђорђевић, руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић, управници домова и многобројни корисници.

Милосав Миличковић, државни секретар у Министарству унутрашњих послова у оквиру месеца солидарности са старијима посетио је у петак дана 21. октобра Дневни центар и клуб за старије „Душан Ресавац“ у Раковици.

У свечаној сали Југословенске кинотеке одржано је 1. новембра отварање XX Фестивала стваралаштва старијих „Златно доба“, а под слоганом „Додајте стваралаштво годинама“. Градска секретарка за социјалну заштиту Александра Чамагић је свечано отворила Фестивал, а међу званицама били су и Њено Краљевско Височанство принцеза Катарина Карађорђевић, Биљана Зекавица, помоћник министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Бранкица Јанковић Повереник за заштиту равноправности, Невена Долић, заменица председника Скупштине општине Стари град и многобројни пријатељи и партнери у хуманизацији услова живота људи трећег животног доба. Директор Установе Геронтолошки центар Београд Др Срђан Димитријевић поводом јубилеја уручио је златне захвалнице представницима партнера фестивала.

Под слоганом "Додајемо стваралаштво годинама" јубиларни XX Фестивал "Златно доба" у организацији Геронтолошког центра Београд и у реализацији Радне јединице „Дневни центри и клубови“, у среду 2. новембра у Центру за културу Гроцка – „Ранчићева кућа“ приређено је свечано отварање изложбе радова примењене уметности под називом „Учини - опчини" групе аутора, корисника дневних центара и клубова за старије. У име домаћина, присутне је поздравила Зорица Атић, директорка установе која је и отворила изложбу, а све присутне је поздравио и у име организатора, обратио се директор установе Геронтолошког центра Београд Срђан Димитријевић. Овом фестивалском садржају присуствовали су и Милица Ђорђевић, заменик директора установе, Милош Минић, управник РЈ "Дневни центар и клубови", заменик

управника Миодраг Тасић и управница дома Б. Коса Александра Ромић, а у име општине Гроцка присуствовала је Драгана Петковић, чланица већа за културу са сарадницима Радетом Иветићем и Биљаном Јованић као и професори ОШ "Илија Гарашанин".

3.8.3. Институције, установе, организације, фирме – партнери у реализацији годишњих програма

3.8.3.1. Градске општине

Сарадња током 2022. године остварена је са 16 градских општина: Чукарица, Палилула, Раковица, Земун, Звездара, Гроцка, Младеновац, Обреновац, Сурчин и Стари град. Сарадња је имала за циљ промоцију вредности услуга дневних центара и клубова за старије и одвијала се кроз размену информација. Сарадња се реализовала путем информационе социјалне подршке коју су пружали стручни радници у дневним центрима и клубовима, као и кроз посете локалних званичника.

Дана 7. марта клуб за старије „Младеновац“ посетио је председник ГО Младеновац Владан Глишић са сарадницом Снежаном Живанић поводом Дана жена.

У Дневном центру и клубу за старије „Душан Ресавац“, дана 4. јула прослављена је клупска слава „Преподобна Анастасија Српска“. Слави су присуствовале чланице Већа Градске општине Раковица Весна Чингелић и Снежана Предојевић.

Дана 26. августа, у клубу за старије „Стари град 1“ била је екипа Телевизије К1 са директним укључењем у емисију Јутарњи програм. Том приликом, новинарки је дао интервју директор Установе Геронтолошки центар Београд Срђан Димитријевић и Никола Благојевић, члан општинског већа Градске општине Стари град. Укључењем у директни програм јавности су се представили и наши активисти Мирјана Деклева и Добринка Дабановић. Наведеном догађају присуствовао је и руководилац пружаоца услуга у заједници Милош Минић као и многи корисници услуга наших клубова.

Клуб „Олга Ђулић“ у Железнику показао је своје гостопримство и добру енергију када је дана 25. октобра угостио Стану Лукић, чланицу већа ГО Чукарица.

3.8.3.2. Партнери у области социјалне заштите

Сарадња са установама, институцијама и организацијама социјалне заштите реализована је кроз реализацију програма и комуникацију и размену информација са надлежним центрима за социјални рад, установама и дневним боравцима за децу и омладину, геронтолошким центрима и другим организацијама. Сарадња је била подстицајна и позитивна. Остварена је сарадња са Градским центром за социјални рад одељења Звездара, Младеновац и Обреновац, Геронтолошким центрима Обреновац и Младеновац, Црвени крст Србије, ХХУ „Хлеб живота“, Центар за заштиту деце и одојчади – „Драгутин Филиповић Јуса“, „Каритас“ Шабац, Комора социјалне заштите, НВО „Витезови осмега“ из Новог Сада, НВО „Арт апарат“, Приватни лиценцирани Дом за одрасла и старија лица „Kosteas Home“, Приватни лиценцирани Домом „Авенија 1990“ и Удружење „Плави круг“.

3.8.3.3. Партнери у области здравствене заштите

Сарадња са здравственим установама током 2022. године била је у области превентивне здравствене заштите - ангажовањем патронажних служби домова здравља: „Вождовац“, „Врачар“, „Савски венац“, „Гроцка“ - Калуђерица, „Лазаревац“, „Стари град“. Сарадња је била успостављена и са другим установама: Институт за јавно здравље „Др М. Јовановић Батут“, Институт за неонатологију, Медицински факултет у Београду и Служба Хитне помоћи.

3.8.3.4. Партнери у области образовање и васпитање

Сарадња са образовним и васпитним установама, која је реализована током 2021. године, са предшколским установама-вртићима, основним школама, гимназијама и факултетима, показала се као врло значајана, како за кориснике клубова, тако и за млађу популацију. Остварена је сарадња са следећим партнерима из локалне средине: Висока школа социјалног рада, Геодетска техничка школа, ОШ „Дринка Павловић“, ОШ „Филип Вишњић“, Факултет за медије и комуникацију, Факултет политичких наука, Филозофски факултет – Одсек за андрагогију, Филолошка гимназија.

3.8.3.5. Партнери у области културе и спорта

Током 2022. године остварена је сарадња са следећим установама и удружењима: „ПОД театар“, Библиотека „Милутин Бојић“, Библиотека Града Београда, Музеј југословенске кинотеке, Спортско-културни центар „Обреновац“, Центар за културу „Влада Дивљан“, Центар за културу Гроцка „Ранчићева кућа“

3.8.3.6. Партнери у другим областима

Сарадња током 2022. године у предметној области била је сужена. Остваривала се са следећим институцијама, хуманитарним и невладиним организацијама и удружењима: Министарство унутрашњих послова, комунална полиција, Повереник за заштиту равноправности, Удружење пензионера Добановци, Удружење пензионера Обреновац и Туристичка организација Земун.

3.8.3.7. Сарадња у области медија

У току 2022. сарадња са штампаним и електронским медијима огледала се у извештавању медија о појединим активностима дневних центара и клубова, као и подизању свести о положају старијих путем промовисања њихових активности. Остварена је сарадња са: листом „Глас осигураника“, телевизија Коперникус - К1.

3.8.4. Пројекти

Током 2022. године реализован је истраживачки пројекат „Momentum - Трансформација и правичност рутинске имунизације“ са Медицинских факултетом у Београду, у периоду од 7. до 15. новембра 2022. године.

3.9. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА О СЛУЖБИ „КЛУПСКЕ МРЕЖЕ“

У Р.Ј. "Дневни центри и клубови" током 2022. године, на пословима стручног рада са корисницима радило је 8 социјалних и 3 радна терапеута. Један социјални радник неформално обављао послове координатора стручног тима.

Примењени социјални групни рад од стране социјалних радника имао је два модалитета: социјални групни рад са формалним групама, са једне стране, и неформалним групама и клупским колективом, са друге стране.

Комбиновањем социјалног групног рада и социјалног рада у заједници и програма сарадње са партнерима из локалне средине, постиже се велики успех у реализацији клупских манифестација.

У циљу адекватније реализације програма у наредној години предлаже се:

А) Повећање броја запослених социјалних радника (+3) и радник терапеута (+2), по окончању актуелне епидемиолошке ситуације и поновног отварања клубова, као и отварања нових клубова за старије.

Б) Формализовање позиције координатора стручног тима,

В) Наставак реализације едукација за обнову лиценци социјалних радника.

3.10. COVID-19 И РАД КЛУПСКЕ МРЕЖЕ

Установа је у складу са препорукама Градског завода за јавно здравље Београд, 09.06.2021. године донела План мера у циљу превенције и спречавања ширења заразне болести COVID-19 у клубовима за активно старање, а којег се и током 2022. године у потпуности придржавала. Боравак корисника и активности у клубској мрежи се одвијају уз поштовање и примену донетог Плана мера. Корисници се придржавају предвиђених мера као и препоручене попуњености капацитета простора клуба који не може бити већи од 50% максималне попуњености објекта. На улазу сваког клуба, на видном месту, истакнута је површина целог објекта, односно простора и број корисника који могу бити присутни.

4. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА О РАДНОЈ ЈЕДИНИЦИ „ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ“

Демографске тенденције и научне пројекције указују на растући тренд сениорске популације и тиме се даје на још већем значају развоју дневних услуга у заједници под окриљем локалне самоуправе. Старосна структура становништва Града Београда и Републике је еквивалентна, приближно 16% старијих суграђана који имају 65 и више година старости. Пројектовани број становника у европском региону људи старости од 65 и више година се очекује скоро двоструко повећа између 2010. и 2050. године, али и број људи старости преко 85 година пројектован је да расте од 14 милиона до 19 милиона до 2020. године и до 40 милиона до 2050. године. Пораст релативног и апсолутног броја старијих људи у укупној популацији захтева све већи ангажман држава, друштва и локалне заједнице за обезбеђивањем и стварањем пријатељског окружења које подстиче активно старање и развија стандарде за пружање геронтолошких услуга заснованих на правима старијих.

Међународна документа, националне стратегије и законска решења условљена демографским старањем становништва издвајају дневне услуге у заједници као основни облик друштвене заштите старијих особа. Од кључног значаја за креирање наших програма рада РЈ Дневни центри и клубови представљају међународне препоруке у области социјалне заштите:

- „Међународни план акције за област старења“, (Беч, 1982);
- „Мадридска декларација“, „Мадридски интернационални план акције о старењу“ и „Регионална стратегија за имплементацију Мадридског интернационалног плана активности о старењу 2002“;
- Начела УН за старије људе – при чему треба истаћи активно учешће ДЦК у потписивању петиције за доношење посебне Конвенције УН о правима старијих људи;
- Европска социјална повеља и сви њени додатни протоколи (члан 23. право старијих лица на социјалну заштиту);
- Препоруке Светске здравствене организације о активном старењу и здравственој заштити старијих;

- Препоруке СЗО о „Мрежи пријатељских градова за стрије“⁵;
- Национална стратегија о старењу 2006-2015 („Сл.гласник РС“ бр. 76/2006)
- Стратегија развоја социјалне заштите („Сл.гласник РС“ бр. 108/2005)
- ЕСН, удружење установа социјалне заштите на европском нивоу, чији је Установа члан, као приоритете у области социјалне заштите старијих до 2020. године издваја два основна правца: развој услуга у локалној заједници и активно стрење.

У документима СЗО, континуирана активност и након пензионисања је први предуслов за бољи квалитет живота у старости. Одмах затим следе: одржавање социјалних контаката и активно учешће у друштву. Појам активног старења дефинисан је као „процес креирања најбољих предуслова за здрав живот, активно учешће у друштву и сигурност, са циљем побољшања квалитета живота у старости“⁶.

Р.Ј. „Дневни центри и клубови“ представљају ослонац модерном инклузивном концепту бриге о старијим лицима са 36 године искуства у пружању услуга социјалне заштите које подржавају живот у заједници. У опсервирању актуелних потреба старијих суграђана које су условљене савременим технолошким достигнућима, мултикултурном разменом, достигнућим квалитетом живота у реперним земљама и општим интегративним процесима, уочава се тенденција за пружањем софистицираних услуга у циљу подизања друштвеног стандарда сениора.

Услуга реверзибилног дневног боравака пружа се у дневним центрима и клубовима за старије и обухвата пружање услуге исхране, сервисне услуге (прање и сушење веша, одржавање личне хигијене коришћењем купатила, послуживање топлих и безалкохолних напитака, информисање корисника путем штампе и др.), услуге социјалног рада, коришћења компјутера и интернета, превентивну здравствену заштиту и структурирање слободног времена путем корисничких група у областима информативно-комуникационих, образовних, радно-окупационих, културно-забавних и спорско-рекреативних активности у циљу очувања физичких способности, менталног здравља и друштвеног стандарда сениора.⁷

Примена групног рада у пракси се спроводи у оквиру рада са формализованим групама, „саветима“, „организационим одборима“, „секцијама“ и на „трибинама“. Примена социјалног рада у заједници заступљена је кроз организовање и реализовање колективних активности корисника дневних центара и клубова за старије.

У оквиру клупске мреже, треба радити на побољшању услова и стандардизацији простора постојећих, иницирати и подржати отварање нових клубова за старије на општинама где постоји велико интересовање и израженија потреба за повећањем капацитета (Савски Венац, Земун, Палилула, Чукарица, Вождовац, Младеновац, Сурчин). Простори клубова у Новом Београду, Др Михајло Ступар 2 и Др Михајло Ступар 4 су комплетно реновирани и адаптирани.

Неопходно је уводити нове програме, модификовати и прилагодити постојеће програмске садржаје за надлазеће генерације старијих и радити на подизању квалитета услуга које пружамо, понудити додатне услуге и увести више разноврсних садржаја, ангажовати више радних терапеута, спољних сарадника и волонтера. Потребно је организовати више јавних манифестација у којима учествује већи број корисника и у којима учешће могу да узму сви сениори из Београда, као и промоција активности усмерених на међугенерациску сарадњу. Данас, клубови за старије представљају кључну карику између институција и удружења која окупљају децу и младе са једне стране и старијих волонтера и активиста са друге стране у оквиру програма “Океј” којим су установљене зоне сусрета у оквиру којих ће генерације младих и старих моћи да поделе и искусе различите програме, кративне форме сарадње и да се окупе

⁵ http://www.who.int/ageing/age_friendly_cities_network/en/

⁶ Active ageing: a policy framework, WHO 2002, http://www.who.int/ageing/publications/active_ageing/en/

⁷ Правилник о коришћењу дневних услуга у заједници – Управни одбор УГЦБ бр. 03061/1738 од 15/7/2013

како би радили, стварали, слушали, разgovарали и делили искуства и закључке. Циљ међугенерациског програма „Океј“ је да анимира што више партнера и сарадника на нивоу сваке локалне самоуправе како би се слични пројекти перманентно уз подршку државе развијали у оквиру заједнице. Стратешки партнери: установе социјалне заштите, предшколске установе, основне и средње школе, гимназије, факултети, удружења грађана: омладинска удружења, удружења студената и ученика, плесне школе, спортска удружења, удружења драмских и ликовних уметника, друштвено одговорна предузећа и јавне личности.

На локалном нивоу постоји сугестија: интегративна мрежа сарадника – појединаца, установа, предузећа и локалне самоуправе који пружају подршку програмским активностима дневних центара и клубова за старије.

Услуга континуираног дневног боравака – дневни или полудневни континуирани боравак у контролисаним условима, предвиђена је у простору центра за дневни боравак одраслих и старијих лица и обухвата активности помоћи и подршке усмерене ка задовољавању основних потреба корисника, активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, активности психосоцијалне и правне подршке, као и активности културно - забавног садржаја. Установа је поднела сву потребну документацију за добијање лиценце за пружање услуге дневног боравака. Постоји велика потреба да се на нивоу свих одељења Градског центра за социјални рад, потенцијалним корисницима активније презентују могућности у вези забрињавања старих у Центар за дневни боравак одраслих и старих лица. Потребно је развити услугу специјализованог дневног боравака за особе оболеле од деменције уз пуну подршку ГЦСР и Секретаријата за социјалну заштиту.

Услуга „помоћ у кући“ обезбеђује се пружањем помоћи у задовољавању егзистенцијалних услуга утврђених у оквиру стручног поступка индивидуалним планом услуге. Дневне услуге у заједници осим хуманог аспекта друштвене бриге о старијима у циљу продужења боравака сениора у породици и локалој средини, има и економски значај јер се оптимално користе ресурси за већи обухват сениорске популације. Услуге се пружају у складу са стручном проценом потреба сениора и одређивањем потребног степена подршке. Становницима општине Гроцка, постала је доступна услуга „Помоћи у кући“, чиме је ова услуга постала доступна свим Београђанима. Ово свакако изускује додатно одобрење за запошљавање нових извршилаца услуга (геронто-домаћица) и стручних радника. Услед повећања интересовања за услугом, повећаним бројем корисника и обима посла неопходно је и сразмерно увећање броја запослених и ангажованих стручних сарадника (социјалних радника, андрагога, радних терапеута, неговатељица). Највећи проблем у пружању услуге помоћи у кући представља смањен број геронто-домаћица. У претходном периоду уочени су проблеми: непопуњеност упражњених радних места, неусклађеност републичких и градских прописа и аката који су обавезујући по пружаоца услуге, омогућавање услова за увођење додатних услуга по економској цени и са партиципацијом по упуту надлежног центра за социјални рад и повећање броја извршилаца дневних услуга у заједници како би обухват корисника био већи.

Службу „Помоћи у кући“ радне јединице „Дневни центри и клубови“, Установе Геронтолошки центар Београд, је, према акту о систематизацији радних места, чини 1 руководиоца службе-стручни сарадник на услугама у заједници, 24 стручна сарадника на услугама у заједници и 660 сарадник на услугама у локалној заједници – геронто-домаћица.

Обзиром на организацију рада, начин обављања радних задатака од стране колегиница геронто-домаћица, као и карактер корисника услуге „Помоћ у кући“ од изузетне важности је благовремен проток информација између запослених у служби. Благовремено информисање се као животно значајно показало након појаве новог опасног вируса SARS-CoV-2.

Сходно овоме, било би од изузетног значаја да запослени у служби „Помоћ у кући“ буду снабдевени уређајима за комуникацију – мобилним телефонима. Обзиром на напредак технологије, као и свакодневни развој нових апликација у сфери мобилне телефоније, smart телефон би омогућио једноставну и брзу комуникацију између геронто-домаћице и стручне

сараднице на услугама у заједници, као и квалитетније праћене рада геронто-домаћице. Такође савремене мобилне апликације, омогућавају формирање група које (нпр. путем Вибер апликације) а што би допринело размени мишљења и искуства самих колегиница и рационалнијег решавања евентуалних потешкоћа које се јављају на терену. Самим тим би и услуга „Помоћи у кући“ додатно добила на квалитету, а свакако би био настављен добар тренд константног побољшања услова и начина рада колегиница геронто-домаћица. Напомињемо да свакодневна комуникација на релацији геронто-домаћица - стручна сарадница на услугама у заједници (а која је обзиром на природу посла нужна) управо зависи од тога да ли геронто-домаћица има или нема сопствени мобилни уређај.

Установа је аутор више верификованих интерних и екстерних едукативних програма. Програм „Едукација за обављање послова геронтодомаћице“ је акредитован од стране Републичког завода за социјалну заштиту. У оквиру Установе стручни радници и стручни сарадници редовно похађају разноврсне програме обуке и едукација.

„Дневни центри и клубови“ представљају својеврсну спону старијих грађана Београда са једне старне и града као носиоца и креатора политике за старије са друге. Унапређење комуникације између пружаоца услуга социјалне заштите и корисника један је од најважнијих фактора у развоју социјалне заштите.

Постепена надоградња и одрживи развој постојећег система дневних услуга у заједници иду у правцу конципирања свеобухватног система подршке у заједници намењеног свакој особи која је доспела у треће животно доба.

Даљим унапређењем дневних услуга у заједници, корисници имају могућност избора различитих облика заштите, од клубова као најмање рестриктивног окружења, преко службе помоћи у кући, до услуге дневног боравка, што је у потпуности у складу са Стратегијом развоја система социјалне заштите и Националном стратегијом о старењу.

Потребно је изменити и ускладити стратешка докумената и прописе: Одлуку о правима и услугама социјалне заштите града Београда и Правилник о мерилима и критеријумима за учешће корисника и његових сродника обавезних на издржавање у трошковима помоћи у кући, дневног боравка, привременог смештаја и становања уз подршку.

У складу са најновијим достигнућима европских метропола у креирању политике према старима, потребно је донети документ/стратегију, план и сл. који би се бавио искључиво проблематиком старих и старења са приоритетним развојем дневних услуга у заједници и лиценцирањем услуге реверзибилног дневног боравка у клубовима за старије.

Руководилац пружаоца
услуге у заједници

Геронтолошки
центар Београд

МБ: 07028768
ПИБ: 100011573

Марије Бурсаћ бр. 49

Датум: 17 JAN 2023

Број: 13036-104

Тел./ факс +38111/ 2602-653, 2604-928

Централа: +38111/ 2695-605

Лиценца бр.0001 Услуга домског смештаја

Лиценца бр.0002 Услуга помоћи у кући

ПРОГРАМ РАДА

**УСТАНОВЕ ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР БЕОГРАД
НА ОСТВАРИВАЊУ ПРУЖАЊА ДНЕВНИХ УСЛУГА У
ЗАЈЕДНИЦИ У 2023. ГОДИНИ**

1. УВОД

У оквиру Установе Геронтолошки центар Београд, као јединствене установе социјалне заштите, пружањем дневних услуга у заједници бави се радна јединица "Дневни центри и клубови".

Радна јединица „Дневни центри и клубови“ обезбеђује услуге помоћи у кући и услуге дневног боравака за лица:

- 1) са навршених 65 година живота, којима је потребна подршка за активно учешће у друштву, а чије се потребе могу задовољити кроз дневне услуге у заједници-дневни боравак,
- 2) са навршених 65 година живота, која услед ограничених способности имају тешкоће да живе самостално, а чије се потребе могу задовољити кроз дневне услуге у заједници,
- 3) одрасла и старија лица која услед тешкоћа у функционисању имају потребу за надзором, негом и подршком, а чије се потребе могу задовољити у породичном окружењу, кроз дневне услуге у заједници.

Услуге дневног боравака пружају се кроз: услугу дневног боравака у клубу и услугу дневног боравака у центру за одрасла и старија лица.

Услугом дневног боравака у клубу обезбеђује се: реверзибилни дневни боравак, сервисне услуге (исхрана, прање веша, употреба купатила, послужење топлих и безалкохолних напитака) под одређеним условима, услуге социјалног рада, организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника. Превентивна здравствена заштита пружа се у сарадњи са домовима здравља у локалној средини. Клубску мрежу чине 31 дневних центара и клубова за старије на 17 београдских општина. Услуге ове врсте дневног боравака намењене су за кориснике III и IV степена подршке.

Услуга дневног боравака у центру за дневни боравак одраслих и старијих лица подразумева: полудневни и целодневни континуирани дневни боравак у контролисаним условима, активности помоћи и подршке усмерене ка задовољавању основних потреба и осигурању безбедног и пријатног окружења корисника; активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника и активности психосоцијалне и правне подршке. Ова врста услуге могућа је у Центру за дневни боравак одраслих и старијих лица. Услуга дневног боравака у Центру намењена је за кориснике II, III и IV степена подршке.

Услуга помоћи у кући обухвата: помоћ при обезбеђивању исхране, помоћ при одржавању личне хигијене, помоћ у одржавању хигијене одевних предмета, хигијене стана и загревању просторија, помоћ у задовољавању социјалних и културно-забавних потреба, посредовање у обезбеђивању различитих врста услуга. Ова врста услуге намењена је за кориснике I, II, III и IV степена подршке. Услуга се пружа преко организационих јединица – пунктова службе, на територији 17 београдских општина.

Годишњи програм Радне јединице „Дневни центри и клубови“ сачињен је на основу важећих законских и подзаконских аката: Закона о социјалној заштити, Одлуке о правима и услугама социјалне заштите града Београда, Правилника о

мерилима и критеријумима за учешће корисника и његових сродника, као и нормативних аката Установе: Правилника о коришћењу дневних услуга у заједници, Правилника о раду Р.Ј. „Дневни центри и клубови за старије“, Упутства о третману корисника дневног боравака и клуба за одрасла и старија лица.

2. УСЛОВИ РАДА

2.1. КАПАЦИТЕТ РЈ ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ

Укупни капацитет клупске мреже у 2022. години је износио 2.600 корисника. Дана 31. децембра 2022.године у електронској матичној евиденцији било је 8.581 корисника.

Капацитет сваког клуба одређен је Нормативом, а на основу грађевинско-техничких могућности објеката клубова за дневни боравак корисника. Просторно-техничке могућности новоизграђених објеката клубова, као и наменски адаптирани клубови, обезбеђују основне услове за пружање свих услуга за 50-100 корисника. Међутим, услови старих клубова не задовољавају основне захтеве јер су до 1982. године оснивани без чврстог концепта и норматива, тако да има клубова од 35-50 м² површине. У складу са одређеним финансијским средствима из буџета Града Београда, Установа планира да ради на побољшању услова у постојећим објектима у складу са важећим стандардима, што би омогућило старијим суграђанима квалитетније дружење и побољшање њиховог социјалног функционисања.

Објективне потребе за новом опремом постоје и даље. И у претходној години настављен је тренд реновирања клубова и обнављања опреме у клубовима, па су током 2022.године реновирани клубови у у Новом Београду, „Др Михајло Ступар 2“ и „Др Михајло Ступар 4“. Цена изведених радова у клубу у „Др Михајло Ступар 2“ је износила 9.493.498,80 динара, а у клубу у „Др Михајло Ступар 4“ , 4.539.123,84 динара. Такође из средстава одобрених финансијским планом Установе за 2022.годину, набављена је опрема за наведене клубове као и за новостворени клуб у Добановцима (намештај, бела техника, техничка опрема и ситан инвентар као и рачунарска опрема) у укупној вредности од 4.594.625,20 динара. У 2022.години отворен је клуб и у општини Сурчин, у насељу Добановци, чиме је клупска мрежа постала доступна на свим општинама града Београда. У 2023.години је планирано отварање новог клуба у општини Раковица, у насељу Петлово брдо за чије опремање је у 2022.години утрошено 1.778.935,48 динара, као и реновирање клубова у Лазаревцу и клуба у Обреновцу као и обезбеђење нове опреме. Планирана средства за наведене радове износе 10.943.192,00 динара, за клуб у Лазаревцу и 5.505.439,00 динара за реновирање клуба у Обреновцу. Такође за потребе ова два клуба, планирана је набавка нове опреме у вредности од 4.487.498,00 динара.

Број корисника помоћи у кући на дан 31.12.2022. године је 2.403 а у том тренутку на пословима геронто-домаћице недостајало је 47 радника, непосредних пружалаца услуге.

2.2.КАДРОВСКИ УСЛОВИ РАДА

Сви запослени радници наменски се финансирају из буџета Секретаријата за социјалну заштиту града Београда.

Ред.бр.	ПОСЛОВИ И РАДНИ ЗАДАЦИ	Укупан број извршилаца		СТРУЧНА СПРЕМА
		Према Систематизацији послова	Стварно запослених	
1	Управник Р.Ј.	1	1	ВСС
2	Стручни радник на услугама у заједници	1	0+1	ВСС
3	Социјални радник	7	8	ВСС
4	Референт за правне, кадровске и административне послове	3	3	ССС
5	Возач	2	2	3 ст.стр.
6	Домар/мајстор одржавања	1	0+1	3 ст.стр.
7	Сарадник на услугама у локалној заједници – шеф службе	1	1	ССС
8	Сарадник на услугама у локалној заједници – домаћица	43	38+1	ССС
9	Помоћни радник на услугама у локалној заједници	16	9+2	ОШ
10	Руководилац службе- стручни сарадник на услугама у заједници	1	1	ВСС
11	Стручни сарадник на услугама у заједници	24	21+2	ВСС
12	Сарадник на услугама у локалној заједници – геронто-домаћица	660	552+61	3 ст.стр.
13	Радни терапеут	3	3	ВСС
14	Медицинска сестра-техничар	2	0	ССС
	УКУПНО Р.Ј. :	765	707 (639 на неодређено време и 68 на одређено време)	

Табела 1. – Послови, радни задаци и стручна спрема запослених

2.3. ОРГАНИЗАЦИЈА РЈ ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ

Организација рада РЈ "Дневни центри и клубови" конципирана је тако да делатност пружања дневних услуга у заједници интегрално обавља на 17 београдских општина.

Послови пружања дневних услуга у заједници обављају се преко служби РЈ:

- Служба социјалних и општих послова,
- Служба клупске мреже и
- Служба „Помоћ у кући“

На основу члана 3. став 2. Правилника о организацији и систематизацији послова број 04063-288 од 31.01.2019.године, Установе Геронтолошки центар Београд, руководиоца пружаоца услуге у заједници руководи и координира радом свих служби радне јединице.

Координација стручног рада врши се на нивоу стручног тима службе социјалних и општих послова и стручног тима службе помоћи у кући. На нивоу стручних тимова организационих делова РЈ, води се јединствена матична евиденција и документација о корисницима.

Активности услуге помоћи у кући, реализују геронто-домаћице, а њихов рад организују и прате стручне сараднице на услугама у заједници као и руководиоца те службе, у свосјтву координатора који организује рад целокупне службе помоћи у кући.

Стручни поступак у оквиру службе спроводи се уз поштовање најбољег интереса корисника, почев од остваривања права до реализације услуге помоћи у кући, учешћа корисника у формирању индивидуалног плана услуге, те испитивања задовољства корисника пруженим услугама, а у складу са Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите¹

Услуге помоћи у кући пружају се на 17 градских општина и то: Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац, Вождовац, Нови Београд, Земун, Стари град Чукарица, Раковица, Младеновац, Сопот, Обреновац, Лазаревац, Сурчин, Барајево и Гроцка, те је услуга „Помоћ у кући“ доступна на територији свих општина града Београда.

Према Одлуци о правима и услугама социјалне заштите, услуге помоћи у кући пружају се **три или пет дана у току недеље**, у трајању **до два сата** дневно по лицу, као и у укупном трајању од **три сата** за два или више лица која живе у заједничком домаћинству, а остварују право на помоћ у кући.

3. ПЛАНСКИ ЗАДАЦИ РЈ ДНЕВНИ ЦЕНТРИ И КЛУБОВИ

3.1. ГЕНЕРАЛНИ, ПОСЕБНИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ И ПЛАНСКИ ЗАДАЦИ

Радна јединица „Дневни центри и клубови“ ће у складу са својим овлашћењима и природом посла настојати да обезбеди организацију рада која ће допринети остварењу генералних циљева:

1. Пружање помоћи и подршке ради очувања односно побољшања квалитета живота корисника, као и спречавање настајање и отклањање последица социјалне искључености и

2. Пружање услуга које ће подржати боравак корисника у породици и непосредном окружењу.

¹ „Службени гласник РС“ број 42/13, од 14.5.2013. године

Посебни циљ се односи на стандардизацију услуге дневног боравка у клубовима и центрима за дневни боравак одраслих и старијих лица у складу са праксом и Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите ради добијања лиценце за пружање услуге дневног боравка. У оквиру тога активност ће се усмерити на стандардизацију објеката клубова, доношење потребних нормативних аката, успостављања процедура рада и система одговорности и стандардизацију праксе пружања ове врсте услуга.

Неопходно је уводити нове програме, модификовати и прилагодити постојеће програмске садржаје за надоласеће генерације старијих и радити на подизању квалитета услуга које пружамо, понудити додатне услуге и увести више разноврсних садржаја, ангажовати више радних терапеута, спољних сарадника и волонтера. Потребно је организовати више јавних манифестација у којима учествује већи број корисника и у којима учешће могу да узму сви сениори из Београда, као и промоција активности и развој програма „Океј“ и програма „Волим све што воле млади“ усмерених на међугенерациску сарадњу.

Оперативни циљеви Радне јединице:

1. Сарадња и кооперативност свих запослених у процесу пружања услуга која укључује: међусобно усаглашавање, препознавање и величање добре праксе и снага; прихватање културе отвореног примања и давања конструктивних, кључних и стриктних повратних информација; давање и примање професионалних савета разматраних кроз дискусију и дијалог заснованих на јасним аргументима или препознатој доброј пракси; схватања да не постоји један «најбољи» модел, већ да као партнери у реализацији посла уче унутар процеса који их подстиче да надограђују своје искуство;

2. задовољавање потреба корисника кроз: прилагођавање програма специфичностима сваког клуба и захтевима група корисника различитих интересовања; прилагођавање облика и метода стручног рада различитим потребама корисника; ширење услуга у складу са потребама корисника;

3. унапређење организације рада са корисницима кроз: примена облика и метода рада који омогућавају активацију корисника; примена техника које утичу позитивно на мотивисање корисника;

4. праћење и вредновање квалитета пружених услуга путем: формиња и унапређења електронске базе података о корисницима и услугама; редовне анализе прикупљених података, анкетирања корисника услуга; праћења ефеката реализованих програма.

Годишњи план Радне јединице „Дневни центри и клубови“ садржи следеће задатке:

1. проширење капацитета Службе помоћи у кући - у зависности од унапређења организације рада и обезбеђивања средстава од стране надлежног секретаријата очекује се повећање броја корисника услуге помоћи у кући; број запослених радника да остане на одобреном броју, уколико се реализује попуњавање празних места-непосредних пружалаца услуге, очекује се повећање броја корисника.

2. развијање нових дневних услуга у заједници – разношење хране, оброк по вишим стандардима, едукација корисника, образовни програми, социјално предузетништво, међугенерациска социјална подршка и др.;

3. примена модела комбиноване услуге дневног боравака (спајање услуге дневног боравака у клубу и услуге дневног боравака у Центру за дневни боравак одраслих и старијих лица) у раду Центра за дневни боравак одраслих и старијих лица на општини Врачар;

4. отварање нових клубова, стварање услова за осавремењавање опреме клубова и повећање безбедности објеката и корисника увођењем видео надзора; обезбеђивање адекватних услова за рад запослених.

5. унапређење стручног рада усавршавањем и увођењем нових облика и метода у функцији правовременог уочавања потреба корисника и постизања најбољих могућих резултата у односу на постојеће услове и складу са најбољим интересом корисника и с принципима и стандардима савремене праксе социјалног рада;

6. усавршавање постојећих програма и садржаја активности корисника (за сваки клуб се доноси годишњи програм активности корисника) и развијање преферентних програма који су настали као резултат свакодневног рада са корисницима и чији је циљ: развој стваралаштва и афирмација потенцијала корисника, подизање нивоа свести и сензибилизацију јавности у вези са положајем и вредностима особа трећег животног доба, и афирмација Установе и локалне средине (календар преферентних програма је саставни део овог документа);

7. развој и подршка социјалног предузетништва кроз О'Рук платформу заједничког деловања до сада готово невидљивих креативних људи старије генерација. У оквиру О'Рук радионица настају ручно израђени производи који ће бити промовисани у оквиру Центра за социјално предузетништво у Београду и кроз сарадњу са друштвено одговорним предузећима и компанијама.

8. едукација корисника за укључивање у програме и садржаје активности клубова и организациона тела корисника;

9. развијање волонтерских програма у циљу разноврсније понуде садржаја активности за кориснике;

10. стручно усавршавање запослених путем акредитованих програма и интерних програма едукације; сручно оспособљавање подразумева редовно појединачно и организовано усавршавање у матичној области и у другим областима релевантним за квалитетно обављање послова радног места; применом савремених достигнућа науке и струке унапређују се професионалне компетенције стручних радника и подиже квалитет заштите корисника; индивидуално стручно усавршавање планира и спроводи запослени према својим потребама;

11. развој програма Сениор инфо мрежа - програм који старијим људима омогућава да се активно укључе у обликовање медијских садржаја и тако допринесу стварању боље, јасније и целовитије слике живота људи у трећем добу.

12. развој међугенерациског програма кроз Фестивал међугенерациске сарадње „Океј“;

13. Сарадња са другим институцијама, организацијама, удружењима у складу са моделом интегративног система социјалне заштите; путем споразума о сарадњи ширити мрежу партнера у локалној средини и повезивати се и са невладиним сектором и обезбедити планску активност као најефикаснији начин коришћења постојећих ресурса и развијања преферентних програма.

3.2. КАЛЕНДАР ПРЕФЕРЕНТНИХ ПРОГРАМА

Планирани програм	Датум и место одржавања
Хуманитарна акција „За дивне мале дивове“ - Неонантологија	Фебруар - Март
Смотра драмског стваралаштва	Март
Појединачно првенство у друштвеним играма – Квалификационе лиге	Март - Април
Међународни дан здравља	Април
Изложба ускршњих аранжмана	Април
Финална такмичења у друштвеним играма	Април
Пролећна ревија фолклора, моде и плеса	Април
Сајам за треће доба	Април
Међугенерациски фестивал „ОКЕј“	Мај
Смотра рецитатора, беседничара и здравичара	Јун
Смотра фолклора, моде и плеса	Јун
Летњи програм	Јул - Август
Фестивал „Златно доба“	Септембар
Међународни дан старијих особа	Октобар
Екипна такмичења у друштвеним играма	Октобар
Јесења ревија фолклора, моде и плеса	Октобар
Завршне свечаности	Новембар
Новогодишњи базар	Децембар
Међународни дан волонтера	Децембар
Програм „Стари су другари“	Социјална подршка чланова београдских клубова за старије деци и омладини укљученој у програме збрињавања, социјализације, ресоцијализације и

	реhabилитације
Промоција ДЦК	Представљање и промоција Клубова у локалној заједници
Програм Академија 65+	Неформално образовање одраслих: радионице, едукације у форми курсева у областима уметности, социјалних вештина, ручног рада, рекреације

У току реализовања Годишњег плана могућа су извесна одступања и корекције. Спровођење плана је у корелацији са законским актима, ресурсима Радне јединице, партнерима и сарадницима са којима заједнички реализујемо преферентне програме и манифестације, подршком партнера из локалне самоуправе и анализом индикатора.

Ове, 2023. године, јесте 50 година од почетка рада клубске мреже за сениоре на територији града Београда, те је у плану посебно обележавање овог јубилеја. Први клуб за дневни боравак старијих лица под називом „Др Михаило Ступар 1“ – основан је 1973. године на територији општине Нови Београд као пројекат новобеоградског центра за социјални рад. До 1976. године отворена су још 3 клуба на новобеоградској територији. То је почетак реализације модерног концепта заштите старијих преко клубова за дневни боравак (чланци о томе су објављени у већем броју стучних научних часописа и зборника). У књизи „Буквар човекољубља“ Добросава Трипковићу назначавача се следеће: „Један од најчовечнијих пројеката јесте формирање клубова за дневни боравак старијих људи „Др Михајло Ступар“... У њима је организована исхрана, прање веша, задовољене су социјалне и здравствене потребе, показана је брига о усамљенима и болеснима. Организована је рехабилитација и рекреација, дружење, забава, а постоји и окупациона и уметничка активност...“.

Важно је напоменути да ће се реализација пружања услуга корисницима у дневним центрима и клубовима, као и услуга „Помоћ у кући“, због ситуације проузруковане појавом заразне болести COVID-19, у потпуности прилагодити свим препорученим епидемиолошким мерама, а циљу очувања безбедности и здравља корисника. Такође, календар преферентних програма, биће прилагођен условима и захтевима самих корисника, односно све програмске активности, уколико ситуација то буде дозвољавала, реализоваће се у складу са епидемиолошком ситуацијом у Републици Србији и уз све препоручене мере надлежних државних органа и институција у датом тренутку. Установа ће свакако и у 2023. години наставити са радом on line платформе преко које су у 2021. години и 2022. години реализоване неке планиране активности, а како би се ублажили ефекти епидемиолошке кризе на старију популацију.

4. ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ И ПРЕДЛОЗИ

У складу са Националном стратегијом развоја социјалне заштите један од најважнијих приоритета је развој дневних услуга у заједници. Од кључног значаја за креирање наших програма рада РЈ Дневни центри и клубови представљају међународне препоруке у области социјалне заштите:

- „Међународни план акције за област старења“, (Беч, 1982);
- „Мадридска декларација“, „Мадридски интернационални план акције о старењу“ и „Регионална стратегија за имплементацију Мадридског интернационалног плана активности о старењу 2002“;
- Начела УН за старије људе – при чему треба истаћи активно учешће ДЦК у потписивању петиције за доношење посебне Конвенције УН о правима старијих људи;
- Европска социјална повеља и сви њени додатни протоколи (члан 23. право старијих лица на социјалну заштиту);
- Препоруке Светске здравствене организације о активном старењу и здравственој заштити старијих;
- Препоруке СЗО о „Мрежи пријатељских градова за старије“²;
- Национална стратегија о старењу 2006-2015 („Сл.гласник РС“ бр. 76/2006)

Стратегија развоја социјалне заштите („Сл.гласник РС“ бр. 108/2005)

У документима СЗО, континуирана активност и након пензионисања је први предуслов за бољи квалитет живота у старости. Одмах затим следе: одржавање социјалних контаката и активно учешће у друштву. Појам активног старења дефинисан је као „процес креирања најбољих предуслова за здрав живот, активно учешће у друштву и сигурност, са циљем побољшања квалитета живота у старости“³.

Овакав систем подршке омогућава корисницима да своје потребе задовоље у свом природном окружењу, у познатој средини уз коришћење постојећих локалних ресурса, односно у својој локалној заједници што представља предуслов за постизање социјалне укључености. Принципи који нас воде у конципирању правца развоја услуга јесу: усаглашеност услуга са потребама корисника уз поштовање људских права и достојанства; обезбеђивање учешћа корисника у доношењу одлука о начину задовољавања његових потреба и одговорност за избор и коришћење сопствених потенцијала уз пружање подршке кориснику за активирање потенцијала за самостално задовољавање потреба и продуктиван живот. С обзиром да су људске потребе недељиве, разноврсне по садржају и карактеру као један од начина за унапређење услуга биће нам партнерски рад кроз интегрални приступ идентификацији и задовољавању потреба корисника.

Развојне активности усмерене су ка:

1. побољшању квалитета и обима услуга које се већ пружају путем едукације запослених и рационализације времена пружања услуге на основу примене стандарда;

² http://www.who.int/ageing/age_friendly_cities_network/en/

³ Active ageing: a policy framework, WHO 2002, http://www.who.int/ageing/publications/active_ageing/en/

2. повећању броја корисника;
3. развоју додатних услуга на основу „прошиrenih права“;
4. подршка и развој програма усмерених на промоцију међугенерациске солидарности и перманентно образовање старијих;
5. развој социјалног предузетништва;
6. развој програма „Мрежа 90+“.

Развој услуга Р.Ј. „Дневни центри и клубови“ се ослања на стратегију развоја и унапређења социјалне заштите града Београда која предвиђа отварања центара за дневни боравак одраслих и старијих на свим општинама и дуплирање броја центара-клубова за активно старење, као и перманентно повећање броја геронто-домаћица.

Имајући у виду рационално и усмерено коришћење постојећих локалних ресурса и идентификовање нових креативних решења за прибављање средстава за иновативне услуге, а у циљу унапређења квалитета живота старијих лица активности би требало усмерити у правцу развоја додатних услуга:

- геронтолошко саветовалиште
- on-line клуб (интернет клуб са мултифункционалним циљевима: социјалним, хуманитарним, едукативним, културним и др.)
- понуда дијеталних и велнес оброка
- услуга доставе хране „храна на точковима“
- услуга превоза „од врата до врата“
- услуга које доприносе квалитету живота: фризерске, педикирске, маникирске, физиотерапеутске, услуге рекреативног инструктора, услуга рекреативно здравствених путовања и сл.
- терапеутски консалтинг (когнитивни тренинг, радио окупационе активности, социјално оснаживање и др.)
- социјално предузетништво (обука, радно ангажовање, социјални производ)
- програми перманентног образовања (универзитет за активно старење са разноврсним курсевима и дописном школом)
- превентивне услуге (организовани систематски здравствени прегледи, психолошка помоћ и др.)
- услуге саветовања и подршке проширеној породици

У оквиру дневних услуга у заједници збрињава се велики број корисника преко Службе „Помоћ у кући“. Сврха помоћи у кући је подршка корисницима у задовољавању свакодневних животних потреба, како би се унапредио или одржао квалитет живота. Циљ је да се кориснику обезбеди што дужи боравак у његовом природном окружењу, уз пружање адекватне и квалитетне услуге.

Служба „Помоћ у кући“ свакодневно ради на унапређењу квалитета постојећих услуга и развоју нових. Да би се радило на унапређењу квалитета неопходно је стално ослушкивање и препознавање потреба корисника, од основних до посебних. Према тачно дефинисаним потребама корисника, формирају се и услуге и размишља се о начину њиховог пружања, ширења и унапређења. За препознавање потреба корисника, као и сам рад са њима, неопходно је да особље буде стручно оспособљено. Стога је од изузетног значаја континуирана едукација запослених, разна саветовања и предавања, са различитим темама и специфичностима ове популационе групе.

Како старење и старост носе са собом одређене промене, укључујући посебну сензитивност на понашање околине, тако особље које ради са старима мора бити посебно обучено у погледу социјалних и комуникационих вештина. Умеће добре комуникације са старима је најбољи пут до успеха тј. пружања квалитетне услуге и добијања повратне информације од корисника о његовом апсолутном задовољству. Досадашња едукација организатора службе помоћи у кући из социјалних и комуникационих вештина, дала је позитивне резултате у погледу унапређења квалитета услуга. Да би услуга била још квалитетнија у будућности би било пожељно едуковати и геронто-домаћице, које су свакодневно у контакту са корисницима и под њиховом лупом.

Један од циљева службе „Помоћ у кући“ је задржати квалитет постојећих услуга које се пружају и повећавање броја корисника.

Други, а који зависи од измена законске и подзаконске регулативе, се односи на развој додатних услуга по конкурентним ценама и уговарање истих. Потребне за додатним услугама су препознате код корисника, континуираним испитивањем задовољства пруженим услугама и њиховим изјашњавањем о додатним услугама.

Неке од додатних услуга могу бити:

- понуда персоналних асистената путем уговора,
- ангажовање хаус мајстора,
- организовање превоза на специјалистичке лекарске прегледе,
- услуга превоза за друге потребе,
- здравствене услуге у кући (долазак лекара, медицинске сестре, физио-терапеута...),
- услуге педикира и маникира,
- услуге фризера,
- услуге кетеринга,
- организовање посета биоскопима и позориштима,
- организовање предавања у клубовима од стране стручног особља различитих области у складу са интересовањима корисника (исхрана, дијететски режим, физичка активност, књижевност, психологија...)

Трећи вид развоја услуга у будућности, а који ће опет зависити од евентуалних измена законске и подзаконске регулативе, могао би бити уговарање услуга по економским ценама, а према потребама корисника и жељеном времену. Услуге се могу пружати у виду основних, додатних и пакета услуга у зависности од потреба корисника и других старијих особа и заснивале би се на принципима ефикасности, доступности, слободе избора услуга и унапређења пружања услуга.

Организованост и оспособљеност Радне јединице „Дневни центри и клубови“, која је у саставу Установе Геронтолошки центар Београд, за адекватно обављање делатности пружања дневних услуга у заједници је задовољавајућа, али је неопходно технички боље опремити запослене (обезбедити новије рачунаре и пропратну опрему). Непопуњеност упражњених радних места утиче на процес рада, начин и обим пружања услуге „помоћ у кући“, као и на само задовољство корисника. Услед константног раста броја потенцијалних корисника неопходно је и сразмерно увећање броја запослених.

Даљим унапређењем ове области, омогућава се брз приступ свим услугама од битног значаја за старије суграђане. Поред тога, корисници имају могућност избора различитих облика заштите, од службе помоћи у кући, као најмање рестриктивног окружења, до смештаја корисника у дом, што је у потпуности у складу са Стратегијом

развоја система социјалне заштите и Националном стратегијом о старењу. Установа Геронтолошки Центар Београд по својој структури, садржају и програму рада обухвата широку лепезу услуга организованих на једном месту, самим тим, лако доступних старијим суграђанима, што је сврстава у ред највећих пружаоца услуга у систему социјалне заштите.

Расположиви капацитети и број клубова и даље не задовољавају потребе старијих грађана Београда, односно њихову заинтересованост за клубове. Врло значајан корак јесте отварање првог клуба у општини Сурчин. На појединим општинама где клубови постоје неопходно је отворити нове међу њима су Палилула и нарочито Младеновац.

**Руководилац пружаоца
услуге у заједници**

Милош Минић